

- ⊕ **Circ:** Per Nadal, circ d'hivern a Nou Barris
- ⊕ **Art:** Tret de sortida a l'Any Guinovart
- ⊕ **Exposicions:** Puig i Cadafalch al Museu d'Història de Catalunya

ENTREVISTA AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT:

'ÉS INVIABLE QUE EM PORTIN A LA PRESÓ SI GUANYO'

Assumpció Maresma i Vicent Partal conversen
amb Carles Puigdemont a Brussel·les.

ALBERT SALAMÉ

CRÒNICA Joan-Lluís Lluís guanya el Sant Jordi amb la novel·la 'Jo sóc aquell
que va matar Franco'

SOBREVIURE A HIPERCOR

MERCÈ IBARZ

L'exposició que recorda els trenta anys de l'atemptat és un homenatge a les víctimes i una reconstrucció vívida d'aquell dia de juny del 1987

Què en queda, al cap de trenta anys, del terrible atemptat contra el magatzem d'Hipercor a la Meridiana? Ho pregunto a Francesc Valls, periodista i historiador de formació, curador de l'exposició dedicada a recordar aquell dia de juny del 1987. L'expo es pot veure a la Fabra i Coats, al barri de Sant Andreu, ben a prop d'on hi va haver la mortaldat del comando etarra Barcelona. 'El que en queda sobretot és l'abandó que van patir les víctimes supervivents i totes les famílies afectades', respon, 'la falta escandalosa de consideració dels poders des de bon començament. D'alguna manera, encara continua, la ferida no es tanca'. Les víctimes, morts i ferits, eren gent de barriades obreres.

Set testimonis ho recorden i avaluen en un auster i impactant audiovisual. Jordi Morales tenia set anys quan la bomba va explotar al pàrquing dels magatzems. Ara diu: 'Quan aquest mes de juny es va fer l'acte de record al parlament ens van asseure a la quarta fila. Va ser una bona metàfora, perquè l'únic que han fet els polítics ha estat girar-nos l'esquena.'

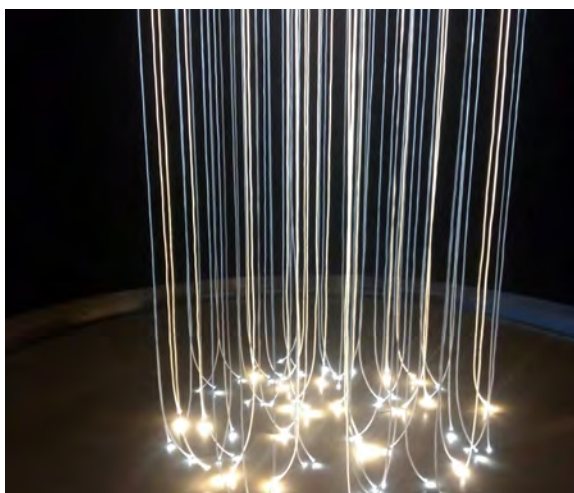
Hi van morir 21 persones (15 dones i 6 homes) i 46 en van sortir ferides. No existia en aquell moment la noció legal de víctima d'atemptats terroristes tot i haver passat més d'una dècada de la mort del dictador. L'exposició s'ha posat al servei del record històric, i ben especialment del calvari dels supervivents. Hem arribat a la fi del terrorisme armat a Euskadi i això està la mar de bé. De fet, la bestiesa d'Hipercor va suposar un abans i un després en el món etarra i també entre les forces polítiques basques i el govern central. Però tantes batalles en solitari que la burocràcia ha causat estan encara per contar.

Núria Manzanares i Enric Vicente no hi eren, aquell dia, als magatzems. Hi eren els seus dos fills i la germana d'ella, tots tres morts. No se'n van poder sortir amb els seus negocis, la seva vida està marcada per aquell 17 de juny. Però com que no hi eren, no se'ls ha reconegut com a víctimes. 'Hauríem hagut de morir', llavors sí, diu ell. I així van explicant-se els altres testimonis: Xavier Valls, que llavors tenia nou anys i parla en nom també del seu germà de sis, que van perdre el pare; Milagros Rodríguez, treballadora dels magatzems embarassada i la seva filla Jéssica López, muda de naixement a conseqüència de la bomba, després ho van saber; Robert Manrique, que també hi treballava, i que ha estat el gran impulsor de reunir les víctimes juntament amb Álvaro Cabrerizo, que hi va perdre tota la família i que va morir l'any passat.

Les víctimes van trigar més de dos anys a saber qui eren entre elles, no existia internet. Manrique i Cabrerizo les van haver de buscar amb la guia telefònica. L'administració no els va dir res de res durant anys. De fet, només 13 víctimes han cobrat la compensació econòmica que els correspon legalment. A les altres 33 els van dir que havien presentat la demanda fora de termini: ho van fer quan finalment van poder ser contactades. Vegeu l'exposició, que s'estarà a la Fabra i Coats fins a l'11 de març. És una lliçó històrica i de reconeixement humà.

No era fàcil mostrar una història com aquesta en una exposició, però s'ha aconseguit. El muntatge transita sovint pel negre, d'acord amb el tema, i no obstant és pertinent i clar, fins lluminós, respecte del que ha d'explicar. Que són moltes coses. Com

ara que ETA va fer tres avisos telefònics anunciant l'atemptat i que va passar més de mitja hora, 38 minuts, fins que els cos de seguretat del Corte Inglés no va entrar en acció. La policia no va fer res. No va desallotjar. Es pot sentir pels auriculars que reproduïen la sentència de l'Audiència: 'No és que diguem que la policia no va fer correctament allò que havia de fer, és que, senzillament, no va fer res, i això doblegant-se a interessos comercials, molt defensables, és cert, però no a qualsevol preu de vides humanes.'

Una imatge lluminosa per a recordar les víctimes de l'atemptat de fa trenta anys a la Meridiana de Barcelona, un fil de llum per a cadascuna. M.I.

Espanta sentir-ho. Com saber que, segons el testimoni del cap dels bombers, Carrecedo, només calien deu minuts per a desallotjar Hipercor. En aquells 38 minuts que la bomba es va estar muda al pàrquing, s'haurien pogut desallotjar els magatzems quatre vegades, quatre.

El Foment del Treball va pagar un anunci a tota plana als diaris demanant mà dura, molt dura, exigint gairebé la immediata actuació dels GAL (Grups Antiterroristes d'Alliberament) que existien des de 1983 amb la connivència del govern González.

Les fotos de la premsa, en blanc i negre encara, dels bons fotògrafs del moment, contrasten en l'exposició amb les imatges de la tele que ja eren en color, donant un plus de veracitat, com un malson, un túnel. 'La ferida d'Hipercor. Barcelona 1987' vol contribuir a tancar aquesta ferida encara viva. Ho fa amb un excel·lent disseny gràfic de Marta Galí i Marta Oristrell i el bon fer de l'equip del Museu d'Història de Barcelona. Un raig de 67 fils de llum, gairebé com una capella, acull el visitant perquè es fongui amb els 21 morts i els 46 ferits. Els vius i els morts.

Trenta anys després, l'atemptat d'aquest agost a la Rambla. Tampoc ara no en parlem gaire, de les víctimes. Potser estan més ateses per la burocràcia que aleshores. Però no ho estan gaire per la memòria ciutadana, no. 📺

DE CAMPANYA, AMB JOSEP PLA (III)

QUIM TORRA

Tercera part de les cites polítiques de Josep Pla, en què l'escriptor analitza la política i els polítics i hi reflexiona · Aquests aforismes no tenen cap altra voluntat sinó acompanyar aquests dies de frenètica agitació política

En tota l'obra de Josep Pla, hi ha centenars d'anàlisis i reflexions sobre la política i els polítics. Una mica arraconats i no gaire coneguts, els tres volums de les *Cròniques parlamentàries* de l'Obra Completa permeten d'extreure'n una mostra prou representativa. Per completar-les, hem passejat també pel seu llibre dedicat a Francesc Cambó, de fet, un manual de pràctica política per a tot *policy maker*.

Aquestes cites polítiques –que presentem en quatre parts– no tenen cap altra voluntat sinó acompanyar aquests dies de frenètica agitació política amb el contrapunt de les opinions d'algú que no va deixar mai de viure i d'interessar-se pel futur plausible del seu país.

Cites polítiques del llibre *Francesc Cambó*, volum 25 de l'Obra Completa

1. «El polític viu de satisfaccions.»

3. «El nom –quan el nom és el d'una agrupació política– no fa generalment mai la cosa. El que fa la cosa, en política, són els homes.»

3. «L'esterilitat, humanament parlant, sempre produeix una immensa fatiga.»

4. «La lògica fantàstica de tot diletantisme polític: el profetisme del clown que promet de fer sortir un colomí meravellós d'un barret de copa i en fa sortir una regadora ridícula.»

5. «La primera obligació d'un polític és reconèixer el que té al davant*»

6. «Quan un partit no té una unitat de direcció li és impossible de mantenir la cohesió de la massa. Hi ha el perill, en situacions així, que el partit esdevingui una simple federació de casinos, de coteries, o de penyes, i que d'aquesta vegetació en surti un planter d'iniciatives genials, contradictòries i magnífiques, capaces per excés de magnificència i de geni

d'acabar de precipitar la crisi. Un casino està sempre dominat pels elements més controversialistes, i ja se sap que un controversialista no ha pogut mai resistir la mirada tirànica d'un conserge. Així s'arriba al que tothom ha pogut observar pels seus propis ulls: que els conserges són en realitat els qui fan i desfan en els casinos polítics.»

7. «La passió que és la quinta essència de la política: la voluntat de guanyar, de dominar, de governar.»

8. «A Espanya no hi ha hagut mai una diferència clara entre un polític d'oposició i un governant. A Espanya un governant no és més que un opositor momentàniament triomfant que aplica i realitza les seves idees d'oposició. Això explica per què

a Espanya no es governa mai per alguna cosa, sinó que es governa sempre contra alguna cosa.»

9. «En aquest país progressem asseguts.»

10. «La política de muntanyes russes ha fatigat l'opinió d'una manera indicible.»

11. «Suposar que fer política és cridar a traïció davant les persones que no pensen com un mateix és extremament

arriscat, perquè jugar a traïdors és jugar amb foc.»

12. «L' ideòleg, quan fa política, ho vol tot i ho vol tot sobre el paper. Ara bé: aquest és el millor mètode inventat fins ara per a quedar-se sempre amb les mans buides.»

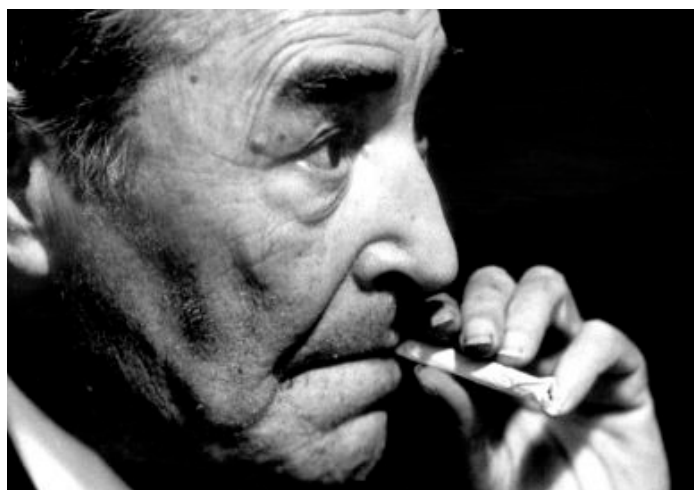
13. «La pitjor plaga que pot caure sobre un país és la de l'extremista furiós i pur com un lliri que no li ve de dos o tres segles per a implantar el que predica.»

14. «La política, que és una de les grans passions que pot posseir un home, se sent o no se sent: no accepta termes mitjans.»

15. «Els impurs i els traïdors són els que han gosat fer alguna cosa positiva pel país.»

16. «El país ha fet un gran esforç per castellanitzar-se i no se n'ha sortit, però l'esforç pesa i pesarà. Hi ha una mena de carrincloneria, de cursileria, d'idealisme professional i immoral, d'immobilitat oriental, de casolanisme enravenat i falsificat que constitueix la pedra de toc del clixé català vulgaritzat.»

17. «Un polític –segons l'explicació més durable del mot– és

L'escriptor Josep Pla. ARXIU

7. «La passió que és la quinta essència de la política: la voluntat de guanyar, de dominar, de governar.»

25. «La poesia del català, fins i tot la filosofia popular del català, és la política.»

l'home que té el do de l'empirisme organitzador.»

18. «En política, en tot procés històric, no hi ha res isolat, no hi ha fets de generació espontània. Tot es lliga i està enllaçat.»

19. «L'essència del problema polític no és un problema d'idees, sinó d'homes que manipulen idees.»

20. «Dos polítics, en el sentit etern de la paraula, poden entendre's sempre, sigui quin sigui el paral·lel en el que visquin. Un polític i un diletant no s'entendran mai encara que es tractin cada dia.»

21. «Val més portar els ideals una mica més a peu pla – a l'alçada del cor, que és l'alçada dels homes – i mantenir-los en un estat d'eficàcia, de realització i de germinació.»

22. «En política, més que problemes estridents o no estridents, hi ha problemes reals i problemes que no tenen realitat.»

23. «Els partits es fan a tot arreu del món per servir d'instruments de dominació i de construcció.»

24. «El català, sovint tan gruixudament realista i oportunista en les coses de la vida corrent, té necessitat de trobar en la política la part de la vaguetat, de la irresponsabilitat i de l'il·lusionisme.»

25. «La poesia del català, fins i tot la filosofia popular del català, és la política.»

26. «Quan parla de política, el català sap rarament el que vol; es col·loca en un terreny d'actuació impossible, només sent goig amb els ideals remotíssims i –naturalment– es fatiga de seguida que s'ha de fer un esforç de continuïtat, de tenacitat i d'insídia.»

27. «Es repeteix encara en el nostre país cada dia que no hi ha homes, que no tenim polítics. De fet, però, és tot el contrari. El que no hi ha és poble.»

28. «Hi ha dues menes de polítics: els que parteixen de la idea de com ha d'ésser la societat i els que parteixen de com pot ésser. Els primers, de l'home actual, en volen fer la utopia sinistre del superhome; els segons, de l'home actual en volen fer simplement un home.»

29. «La història marxa en ziga-zaga entre la raó d'ésser de les coses existents i la raó d'ésser de les coses possibles. La millor política de cada moment és acostar-se al punt d'equilibri.»

[*] En la mort de don Francesc Cambó, dins el volum 33 de l'Obra Completa, *El passat imperfecte*. ■

DISCURS DEL PRESIDENT D'ÒMNIUM A LA NIT DE SANTA LLÚCIA

JORDI **CUIXART**

Una fotografia de Jordi Cuixart amb la seva parella, Txell Bonet, ha il·lustrat el discurs enregistrat del president d'Òmnium durant la Nit de Santa Llúcia. ACN

Us oferim el text íntegre del discurs del president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, que ha enviat des de la presó de Soto del Real per ser llegit la Nit de Santa Llúcia

El president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, no ha pogut ser present a la Nit de Santa Llúcia, la cita més importants de les lletres catalanes. Cuixart, però, ha escrit el discurs des de la presó de Soto del Real, on és empresonat des de fa dos mesos.

Us n'ofereim el discurs íntegre:

«Benvolguts amics i amigues tots:
Benvinguts a la 67a Nit de les lletres Catalanes.

Són les vuit del vespre del 4 de desembre, el dia que el jutge ha decidit de mantenir-nos a la presó provisionalment. Us escric des de la cel·la de Soto del Real.

La finestra de la cel·la està encarada a l'est i ara mateix hi veig la lluna a punt de fer el ple

Us demano que ens ajudeu a seguir enfortint el sentiment de pertinença col·lectiva, on cadascú s'hi pugui veure reflectit sense cap renúncia i amb tota l'ambició del món

Permeteu-me enviar tot el meu amor a l'Oriol, en Quim i en Jordi, així com a tots els seus familiars i amics, molt especialment als més petits de cada casa: tant els vostres pares com jo som bones persones, que us estimem molt i que precisament per això volem un món millor i més just per a tothom.

Us vull agrair novament totes les mostres de suport; aquesta tendresa ens agermana més.

La finestra de la cel·la està encarada a l'est i ara mateix hi veig la lluna a punt de fer el ple; això em fa pensar en aquells homes i dones que remuntaren la carena fa més de vuitanta anys, i creieu-me si us dic que també és per ells que tot aquest captiveri pren el més gran sentit: la lluita per la democràcia.

Benvinguts a la 67a Nit de les lletres Catalanes. La literatura ha estat molt sovint una eina de transformació en moments difícils. Aquesta vetllada nasqué precisament per normalitzar la llengua i la cultura catalanes al conjunt dels Països Catalans.

Per compartir el català en un país que només té un orgull: el seu fet migratori com a element estructural. Gent vinguda de mar o muntanya, d'arreu de l'estat, de la Mediterrània o de la resta del món, a la recerca d'un futur més digne per a les seves famílies. I dic que tenim un orgull perquè la resta és tot autoestima. Autoestima de ser avui a Nou Barris, un barri format per homes i dones que van asfaltar –literalment– carrers i places amb les seves mans.

Avui lliurem els premis més importants de la literatura catalana i, alhora, bategem el premi de comunicació amb el nom de Muriel Casals. Estimada Muriel, saps que estic serè, no pateixis: mai no podran empresonar les idees.

Com a desè president d'Òmnium Cultural, en aquests moments difícils us demano que ens ajudeu a seguir enfortint el sentiment de pertinença col·lectiva, on cadascú s'hi pugui veure reflectit sense cap renúncia i amb tota l'ambició del món.

A Soto del Real ara són les dotze de la nit. L'atzar ha fet que avui, per primer cop, una calefacció a mig gas hagi trencat el fred de la cel·la, però podeu estar ben tranquils perquè des del primer dia de la presó sempre he notat el vostre escalf.

I deixeu-me que us demani una darrera cosa: seguim compartint tot aquest amor i bondat arreu. Som gent de pau: que mai res ni ningú no ens prengui el somriure.

Visca la Cultura, la Pau i la Llibertat.
Visca Nou Barris, Visca Catalunya! >>

CARLES PUIGDEMONT

‘És inviable que em portin a la presó si guanyo’

Entrevista al president Carles Puigdemont a Brussel·les

ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MARESMA I VICENT PARTAL

Entrevistar el president Carles Puigdemont a Brussel·les et dóna una dimensió diferent del moment polític que vivim. Eixampla visió, no solament per les coses que diu i el gruix d'informació que garbella, sinó per tot allò que es mou al seu entorn. La realitat del president a l'exili es materialitza lluny dels estereotips que tenim al cap. La duresa de l'allunyament forçat

i el que comporta hi és present, però es fa molt latent el combat del país. Les persones que ens trobem, que no són poques, són allà per una fidelitat al país, a la persona. Hi ha el secretisme provocat per la seguretat, però això passa a ser una anècdota en comparació amb aquest aire que es respira. És un aire efervescent, ple de sentiment de resistència i d'esperança.

—Fa tres mesos, gairebé exactes, fèiem una entrevista al Palau de la Generalitat. Us havíeu imaginat aquesta situació que vivim?

—No en les circumstàncies concretes, però en el Consell Executiu sí que ens ho preguntàvem molt sovint. Era en el ventall de conseqüències de la reacció de l'estat que teníem sobre la taula. Sabíem que una podia ser que el govern fos a l'exili o empresonat.

L'obertura d'un diàleg valia la pena, hauria significat el reconeixement de l'1 d'octubre

El dia 21 es demostrarà que això va ser un engany perquè la realitat és tossuda i el senyor Rajoy sortirà derrotat

—O sigui, que els qui potser no ho havíem imaginat amb aquesta duresa érem la ciutadania...

—Els consellers i les conselleres sabíem que, en funció de la resposta de l'estat, hi havia una amenaça seriosa de penes de presó i exili. També és cert que confiàvem que s'hauria d'imposar la raó democràtica. No l'hem de perdre mai, aquesta confiança.

—Què va passar el 10 d'octubre perquè la República fos suspesa?

—A mi se'm va dir explícitament que si deixàvem la declaració unilateral inefectiva, aleshores s'obriria un diàleg.

—Qui?

—Algú ho va dir públicament i algú m'ho va dir privadament, era gent autoritzada a dir-m'ho. Jo havia de partir de la relació de confiança i de bona fe que ha de presidir les relacions entre governs, sobretot si es vol una resolució adequada del conflicte. Per mi, l'obertura d'un diàleg valia la pena, hauria significat el reconeixement de l'1 d'octubre, un reconeixement d'un problema polític sobre el qual podíem construir moltes coses.

—Va ser un error suspendre-la?

—No em retrec gens d'haver donat una oportunitat a això. Després, no es va obrir el diàleg i es va demostrar que no era una voluntat sincera.

—Ho van fer per guanyar marge de maniobra?

—Segurament. Era imprescindible que hi hagués un diàleg amb l'estat espanyol de reconeixement del problema i va passar exactament el contrari. Ara, també nosaltres necessitàvem un temps perquè posar-se terminis no és la millor manera de gestionar tanta complexitat. Un cop fet evident que havíem guanyat un referèndum, que una majoria d'aquest país democràticament volia ser un estat independent, s'havia de fer la gestió del resultat, i això s'havia de fer amb traç molt prim, no gruixut. Requeria situacions de diàlegs molt plurals, de molts nivells, que evidentment no van passar. Ara, la

plenitud de la República vindrà després d'un període que ja sabem que ha de ser llarg i incert. Això no ho hem ocultat mai.

—Per què ho van fer?

—Això és especular. Potser volien calibrar la nostra determinació, guanyar temps a aclarir-se internament, potser planificar millor la repressió... No ho sabrem. Crec sincerament que vaig obrir d'una manera recta i responsable obrint una finestra al diàleg. Hi havia un clam intern, internacional i també dins el sobiranisme... Passa que una setmana després estàvem pitjor que el dia 10.

—Tusk us va enganyar?

—No ho crec. En tot cas, al final es demostrarà que algú va enganyar a les institucions europees. Això es demostrarà el dia 21 de desembre. Crec que les institucions europees han cregut que Mariano Rajoy tenia la recepta per a posar fi al que ells creien que era un problema. Els van convèncer que la seva recepta —que és violència, empresonament, exili, liquidació de la democràcia, espantar gent i fins i tot crear una guerra econòmica— posaria fi al problema. El dia 21 es demostrarà que això va ser un engany perquè la realitat és tossuda i el senyor Rajoy sortirà derrotat. La recepta Rajoy no haurà contribuït a canviar les coses sinó a agreujar-les i llavors, possiblement, en aquell moment les institucions europees, encara que sigui molt privadament sense dir-ho públicament, es preguntaran si alguna cosa s'ha fet malament donant barra lliure al senyor Rajoy per a arreglar-ho a la seva manera.

—Hem perdut els mediadors, com Suïssa i Kofi Annan.

—El problema no han estat mai els països que volen fer de mediadors o de conciliadors. El problema és que Espanya no accepta ni tan sols que hi hagi un problema. I, per tant, si no hi ha problema no cal que vingui ningú a mitjançar i encara menys que sigui de fora. El 21 al vespre s'imposarà la lògica que hi ha d'haver diàleg. Aquest diàleg s'haurà de fer d'acord amb una confiança molt gran

Controlar el territori és indispensable. El dia 3 el vam controlar i vam demostrar que ho podíem fer

ALBERT SALAMÉ

i per crear-la són necessàries les figures dels mediadors.

—S'han cremat?

—Crec que tot serà en funció del 21 de desembre. Si Catalunya valida l'1 d'octubre i rebutja el 155 i les seves conseqüències, s'enviarà al món un missatge claríssim. Es farà evident que les coses hauran de canviar. La realitat sempre s'acaba imposant a la fantasia. Mireu què ha passat a Còrsega. Segurament França és un dels països més jacobins d'Europa i, en canvi, quan veuen els resultats de les eleccions no s'hi confronten directament sinó que d'entrada intenten dialogar. Això hauria de passar a l'estat espanyol.

—Què n'heu après, de tot plegat?

—És aviat per a tancar lliçons d'aprenentatge, encara anem escrivint el llibre de text. Hi ha coses que es van enfocant i aclarint, altres no, que continuen essent incògnites.

—Alguna es pot explicar ara?

—La que hem après tots és que si hi

havia alguna fantasia era l'anomenada tercera via. Ha quedat clar que la tercera via no existeix. Com a ficció ha funcionat. Ha alimentat un discurs mediàtic d'un mitjà de comunicació, candidats, ha fet fer la viu-viu a professionals de la política, sobretot ha tranquil·litzat molts lobbys econòmics. Però ara ha caigut la careta i només han quedat dues opcions. O codi penal, repressió i submissió o república. El camí del mig és una fantasia.

—Germà Bel deia que esperava 'que s'hagués après que una majoria democràtica no és suficient per a imposar un estat, sinó que es necessita controlar el territori'.

—És cert, controlar el territori és indispensable. El dia 3 el vam controlar i vam demostrar que ho podíem fer. Però alerta sobre el concepte de controlar el territori, que és diferent en les sobirania del segle XXI. Quan vam presentar el projecte e-estat, allà ja començàvem a definir la primera república digital. Avui, una gran part del territori és a la xarxa i la sobirania que es pot exercir és molt alta. Tenim una societat totalment mo-

bilitzada per controlar el territori digital i no requereix la interacció de l'estat ni tan sols de la Generalitat. És una eina posada al servei de societats madures que en fan un ús responsable.

—El dia 3 d'octubre va passar això?

—Sí, el dia 3 d'octubre es va demostrar que el territori es controlava i cap mosso d'esquadra es va enfrontar a cap guàrdia civil. Un poble autoorganitzat, conscient de què té entre mans, sap gestionar bé aquella part de responsabilitat que té en el procés històric. Aquesta és la idea moderna de control del territori. Evidentment, hi ha d'haver un control físic en un moment determinat, però segurament en l'evolució de les sobirania modernes aquest és un pas que s'ha d'acabar fent en un altre tram de consens amb l'entorn. La confrontació directa no ens fa guanyadors a nosaltres, permet explicar relats èpics puntuals, però a la confrontació directa hi entrem derrotats i en sortim vençuts. És on els imperis s'han fet forts i encara hi ha aquesta pulsio imperialista en el nacionalisme espanyol, que és de conquesta i no de diàleg.

—Aquest control del territori que hi va haver el 3 d'octubre es pot repetir.

—És clar, això no correspon a un disseny de la Generalitat, ni del govern. És una societat madura que assumeix el seu rol actiu en una república. Hi havia empresaris i algun polític que compartien aquell temor que quan el carrer intervingués –dit pejorativament– això es descontrolava. I ha passat el contrari. Tenien a la retina la irrupció del carrer a unes altres èpoques on les societats no tenien aquest grau de formació, d'educació i de responsabilitat. Avui en dia, el carrer no és un competidor de l'estat sinó que és complementari a l'estat modern. La participació de la mobilització ciutadana no competeix amb l'estat com en les revolucions clàssiques.

—Hi ha una certa contradicció entre l'apoderament de la gent i els fets que van passar el 27 d'octubre?

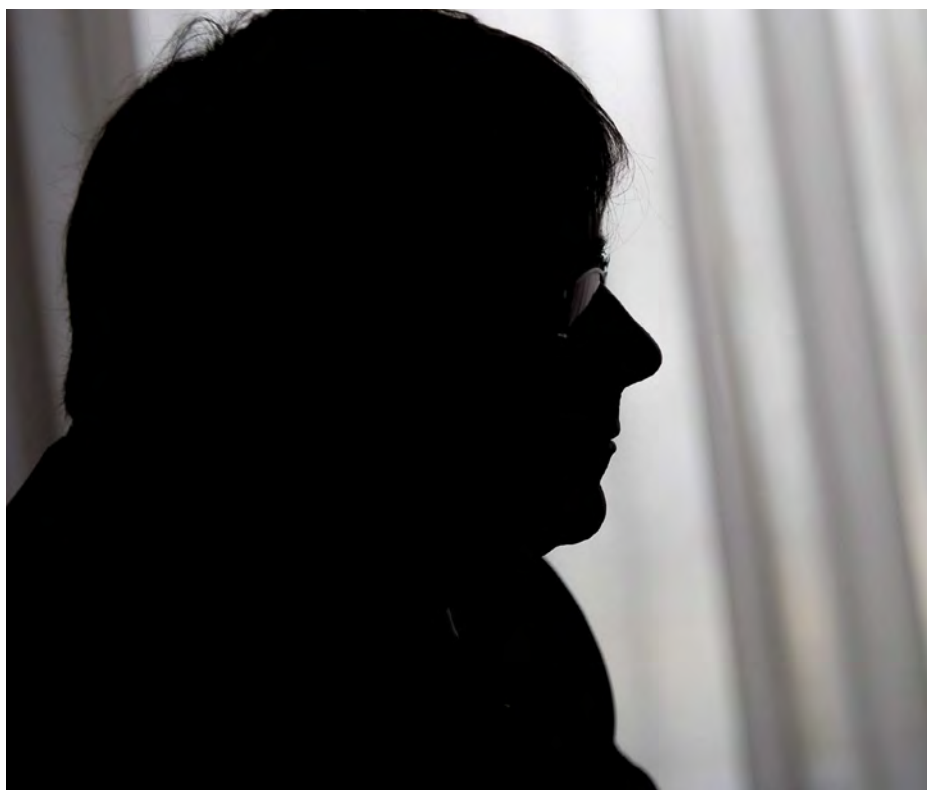
—La contradicció hi és i forma part del terreny d'incertesa que sempre s'havia dit que existiria. També és cert que has de prendre les decisions amb la informació que tens a cada moment. Una manera d'evitar el paternalisme és la sinceritat i que cadascú assumeixi la seva responsabilitat pública. En aquest episodi de la nostra història no ha passat en tots els casos.

—Ho podeu explicar?

—Honestament crec que no toca explicar-ho ara. S'haurà d'explicar més en els llibres d'història, però no en el debat polític actual.

—Per què?

—Perquè portaria a discussions que no tenen sentit i que no ajuden a res. Però, efectivament, el tacticisme d'alguns partits o algunes posicions portades a l'extrem pot induir a una actitud que acabi derivant en paternalisme, amb una visió clàssica del poder polític sobre la ciutadania. Un poder polític que té un grupet de gent, uns partits polítics decideixen coses i les administren a la gent. El principi de sinceritat i bona fe hauria de presidir totes les decisions per

ALBERT SALAMÉ

poder relacionar-se amb el conjunt de la ciutadania sense que hi hagués aquest risc del paternalisme, perquè ningú s'estigui vigilant més del compte en la trinxera política.

—Estarà bé aprofundir en això, però haurem d'esperar. De totes maneres, Bel ho deia referint-se a l'actitud del 27 de setembre de voler protegir la gent de la violència.

—Això no és paternalisme. Això és una responsabilitat. Jo no estic disposat a tot per la independència. A la violència, no hi estic disposat. A més, no és necessària. La no-violència potser alenteix més les coses, però forma part dels principis fundacionals de la república. Jo em sento compromès a aconseguir els màxims objectius pel camí de la no-violència.

—Això, com deia la consellera Ponsatí, pot voler dir que anirem molt lents.

—No necessàriament. Les coses canvien i hi ha factors que no depenen de nosaltres.

—Potser a l'imaginari col·lectiu hi havia una hipòtesi de defensa per al dia

de la proclamació semblant al de l'1 d'octubre.

—L'1 d'octubre vam guanyar nosaltres. L'estat espanyol ja va dir que estava disposat a tot perquè no guanyéssim. Per mi, el 27 hauria estat una situació diferent, era un terreny on l'estat guanyava. Ja no hi havia un combat pel relat.

—No es podia guanyar?

—Amb el 155 plantejat, no es podia derrotar l'estat. L'única opció que teníem en una confrontació de resistència civil pacífica era ser a les institucions. Però foragitats fora de les institucions, el marge de maniobra era pràcticament zero.

—Què dieu a la gent que diu que no els vau deixar defensar la República?

—Els dic que els necessitem defensant la República cada dia.

—És que aquell cap de setmana les organitzacions van dir 'aneu a casa', 'aneu a comprar'... Hi ha gent que diu: 'a mi no m'han deixat defensar la República'.

—És cert, passa que la defensa de la República no és un dia, no és un fet,

Hem de tenir clar que no sempre és atacar i guanyar. Hi ha moments per a tot, fins i tot per a la treva

és el 21 de desembre i també cada fita que tindrem d'aquí a molt de temps. Haurem de validar la República cada dia. No hi ha un botó que, si el prems, ja ets independent. A la gent que m'ha dit que estava disposada a donar-ho tot jo li dic que no cal, però que si poden aconseguir deu votants més estarà molt bé, perquè això també és defensar la República i és important com ho és posar el teu cos.

—Els votants faran guanyar les eleccions, però el 27 d'octubre podíem guanyar la independència sense fer marxa enrere.

—No podem oblidar un altre element que sempre hi ha estat. Si parléssim del 70% o el 80% dels votants, una part importantíssima dels problemes que hem tingut no els tindríem i, per tant, crec que el camí de la no-violència i la democràcia ens ha de permetre ser més exigents en aquest terreny. No només en el de la confrontació, que sí que ho som i hi ha gent disposada. Crec que si el camí majoritari és aquest, és en el que

jo em sento compromès, hem de fer més coses encara per anar consolidant la República. És més senzill, menys dolorós, menys sagnat i podem guanyar. Podem derrotar un imperi.

—Quin dia vau tenir la sensació que no ens en sortiríem?

—Un matís important: jo em nego a interpretar els fets en clau de derrota, jo ho faig en clau de victòria. El dia 1 d'octubre vam guanyar, el dia 3 d'octubre vam guanyar i el dia 27 d'octubre vam guanyar. Però hem d'administrar amb gran serenor aquestes victòries perquè encara no són la definitiva. El que he plantejat tot aquest temps, també el dijous, quan vaig preveure la possibilitat d'eleccions, com capitalitzem aquestes victòries per arribar a la victòria final. Ara utilitzaré termes de confrontació que no m'agraden. Però hem de tenir clar que no sempre és atacar i guanyar. Hi ha moments per a tot, fins i tot per a la treva.

—Hi ha una pregunta que obsessiona tothom. Què passarà si guanyeu?

—Les mateixes idees que et poden portar a ser president no et poden portar a presó. Aquesta és una contradicció que l'estat espanyol ha de resoldre d'una vegada i la manera més ràpida de fer-ho és que accepti el resultat i que permeti, per tant, que aquells qui hem estat al Palau de la Generalitat, a la Vice-presidència, a les Conselleries, tornem als nostres llocs i reprenem el fil estrocat pel 155.

—Però la gent sap de sobres que el govern espanyol està disposat a tot i no vol pensar en situacions de 'no s'ho poden permetre', 'no ho faran'...

—Aquí hi ha un però que cal tenir en compte. Som en una situació diferent. Aquesta vegada operem amb les seves regles del joc i condicions, amb gent a la presó i a l'exili, amb una pluja de recursos legals, amb els mitjans públics espanyols completament decantats. I a mi se'm fa molt difícil pensar, per tot això, que no acceptin els resultats de les eleccions que ells mateixos han convo-

ALBERT SALAMÉ

cat. L'evidència seria tan flagrant que probablement entraria en contradicció fins i tot amb els Tractats de la Unió Europea...

—**Perdoneu que insisteixi: ells són capços de tot.**

—Si es demostra que el poble de Catalunya vol continuar endavant, que el 155 de Rajoy ha fracassat, és bastant evident que a partir del dia 22 hem d'exigir a la Unió Europea que faci alguna cosa. Si ha estat valenta per a autoritzar la repressió del senyor Rajoy, ho ha de ser també per a recriminar-li que no respecta els resultats, si això passa. O entràriem en una altra dimensió del conflicte. Pot un estat europeu vulnerar les regles del joc d'aquesta manera tan evident? Una cosa és el referèndum que l'estat va dir que no considerava legal i la Unió Europea es va agafar a això. Però ara són unes eleccions convocades pel mateix estat espanyol. Diu, l'estat espanyol, que no acatarà les regles del joc democràtic? Perquè, si és així, la batalla pren una dimensió europea que jo la jugaré fins al final. Ja hem guanyat la batalla de l'euroordre i aquesta batalla la guanyarem també claríssimament

—**I si us agafen i us porten a la presó?**

—És insostenible, és inviable. M'haurien d'excarcerar a cada sessió de control! Això és insostenible. A més, ho haurien de fer per delictes que no s'han atrevit a defensar davant la justícia belga. Si tan clar tenien que ens havien de tancar per rebel·lió i sedició, com és que no ho mantenien davant la justícia belga? Saben perfectament que això no ho poden aguantar. Aquesta causa tot just ha començat i acabarà als tribunals internacionals, i és evident que Espanya passarà més vergonya que mai. Davant l'embolic jurídic i polític en què s'ha ficat l'estat espanyol, de fet, la seva sortida més sensata seria respectar el veredict de les urnes.

—**Doncs, si guanyeu, sereu investit president.**

—És clar. Al Palau de la Generalitat.

I crec que hauria d'entrar-hi amb els vice-presidents i amb els consellers...

—**Això vol dir que hi hauria d'haver una negociació?**

—Amb qui? No hi ha d'haver cap negociació. Han de respectar les regles del joc. Si el poble de Catalunya vota la nostra opció política, el resultat no seria negociable. Haurien d'acceptar els resultats. Els resultats d'unes eleccions no es negocien després, s'accepten siguin quins siguin. O això no és una democràcia. La responsabilitat de l'estat espanyol seria molt seriosa, si no. Aquestes eleccions les ha convocades Rajoy, amb les seves regles. I se n'ha vantat. Recordo el titular d'una entrevista a La Repubblica de fa poques setmanes. Rajoy hi deia: 'Jo he salvat Espanya'. Doncs, si la recepta és tan miraculosa, quina explicació té que tot continuï igual que el setembre del 2015 i es dibuixi de nou el parlament que s'acaba de carregar? Haurà d'explicar-se davant Europa.

—**El fet que el 155 passés sobtadament de ser per a sis mesos a convocar eleccions immediates ha fet pensar que era una decisió del govern espanyol pressionat per la Unió Europea. Què en penseu?**

—No ho sé, això. No tinc informació ni per a poder especular. És evident que el redactat del 155 era incompatible amb les eleccions en un període tan curt. Però també és evident que hi havia un redactat que era un gravíssim error. Qui sap si van buscar solucionar-lo.

—**Què passa amb el govern legítim si no guanya la llista de Junts per Catalunya? Antonio Baños proposava ahir de passar la legitimitat a Esquerra, si guanya. Hi hauria dos governs?**

—Posar-nos ara a raonar de quina manera farem valer el 155 em sembla que és fallar a l'actitud amb què, des de la legitimitat de les institucions catalanes, afrontem aquesta situació. Hem anat junts fins aquí. Lamento que no hàgim pogut anar junts a les eleccions perquè era el desig de molta gent. Jo he inten-

M'haurien d'excarcerar a cada sessió de control! Això és insostenible

És evident que el redactat del 155 era incompatible amb les eleccions en un període tan curt

tat de fer una llista el més semblant a la llista conjunta i a la gent del primer d'octubre. Però el fil roig no ha canviat. En totes aquestes setmanes, ningú no m'ha dit que ara passàvem a acceptar el 155 i que a partir d'això haviem de construir un nou govern autonòmic. Jo això no ho he sentit dir a ningú.

—Per tant?

—Això va de Rajoy o nosaltres. I quan dic nosaltres vull dir els qui vam guanyar les eleccions el 2015, perquè considerem que el cessament del govern i la dissolució del parlament és il·legítima. Si mantenim la legitimitat dels actes del parlament, a mi qui em va escollir president va ser el parlament i només el parlament em pot revocar. El senyor Rajoy no pot fer-ho. Acceptar, per tant, que jo no sóc president perquè em va cessar el senyor Rajoy és acceptar el 155. Jo no sóc un empleat de la Moncloa, jo sóc el president de Catalunya i no segueixo les ordres del president Rajoy. Per això sóc aquí. Si no fos així, m'hauria quedat allà i hauria intentat trobar una sortida personal, però jo no tinc dret de fer això. Jo he de defensar la dignitat i la legitimitat de la institució que presideixo i amb totes les conseqüències. El dia 22, la gent, sobretot Europa, llegirà el vot mesurant la fortalesa del primer d'octubre o del vint-i-set també en funció de quina continuïtat té el govern legítim i els seus representants.

—Guanyi qui guanyi, el govern legítim és irrenunciable?

—Això vam decidir tots. Es va creure que era la millor manera de plantar cara al 155.

—Els partits unionistes actuen com si haguessin de guanyar ells.

—Aquestes eleccions les han fetes per guanyar ells. La sorpresa serà que no les guanyaran ells. I no només això: la força política que guanyi tindrà menys vots que vots va haver-hi per la independència el primer d'octubre. I nosaltres, per això, continuarem mantenint la validesa del referèndum del primer d'octubre.

—Algun consell per als quatre dies que queden?

—Que no caiguem en trampes que para gent que comença a tenir vergonya del 155. Com aquesta proposta d'indult. No hi ha un 155 bo i un de dolent.

—La proposta d'Iceta.

—Efectivament. Alerta de caure amb aquestes trampes. I alerta de pensar que Ciutadans no són el que són. Van néixer contra la llengua catalana i contra el catalanisme i només cal repassar les seves intervencions al parlament més recents per veure qui són. No canviaran i no són cap garantia d'estabilitat. Que ningú no es deixi entabanar per la falsa moderació que volen vendre ni per aquest marc mental que pretén dir que el 155 en definitiva ha estat una oportunitat per a canviar de govern. La millor victòria el dia 21 seria demostrar al senyor Rajoy que allò que ha volgut destrossar és ara més fort que mai.

—Quina seria la pitjor notícia per a Rajoy?

—És evident que el pitjor titular que la Moncloa pot imaginar és la victòria de Junts per Catalunya.

—Hi ha gent que va venir a Brussel·les a manifestar-se i que, un cop a casa i superada l'eufòria, pensa que allò que va fer no ha servit.

—Sí que va servir, de molt. Que mirin d'on venim i el que hem fet i com ho hem fet. Hem arribat molt lluny perquè ens hi ha portat la gent i arribarem tan lluny com ho vulgui la gent. La gent no sap com ens ajuden els seus gestos, les cartes, les postals que m'envien perquè em recordi del païsatge, dibuixos de nens petits, llaços. M'envien, ens envien, tot de detalls que ens emocionen i ens fan carregar les piles. Per a nosaltres és molt important tota aquesta estima i veure els carrers de Brussel·les aquell dia va ser extraordinàriament important per a nosaltres. ■■

Acceptar, per tant, que jo no sóc president perquè em va cessar el senyor Rajoy és acceptar el 155

M'envien, ens envien, tot de detalls que ens emocionen i ens fan carregar les piles

Els escons en disputa, decisius el 21-D

L'Aravot En les eleccions del 21-D, l'independentisme es manté ferm · La clau serà en la participació de votants que es van abstenir ara fa dos anys

SEDA HAKOBAYAN I ALEXANDRE SOLANO

Des del començament d'aquesta campanya electoral anormal, convocada per l'article 155 i amb uns partits sota la lupa del Suprem, amb un candidat a la presó i un altre a l'exili, les enquestes han mostrat un resultat molt ajustat, en què uns pocs escons decidiran si hi ha majoria independentista.

La majoria dependrà de la capacitat dels partits de mobilitzar el seu electorat (i desmobilitzar els contraris). L'independentisme es manté ferm; per tant, la clau serà en la participació de votants que es van abstenir ara fa dos anys.

La importància de la participació

El 2015, la participació, excloent el vot exterior, va ser del 77,44%, la més alta en unes eleccions al parlament, però la majoria d'enquestes apunten cap a una mobilització encara superior, que trencaria el rècord del 1982 del 80,7%.

Una enquesta de 'La Sexta Noche', que sembla més desig que realitat, projectava que la participació superaria el 93%, tot i que la majoria d'enquestes preveuen una participació del 80-82%. Cada punt de

participació representa uns 50.000 vots més.

Hom considera que la mobilització beneficia principalment el PSC i Ciutadans, ja que el perfil de l'abstencionista és castellanoparlant, d'identitat espanyola o dual i no independentista. Tot i això, cal remarcar que l'independentisme té marge de creixement, tenint en compte que l'1-O va obtenir 77.500 vots més que el 2015.

Hi ha enquestes que han trencat aquestes expectatives. Per exemple, ElDiario.es publicava una enquesta el dia 7 de desembre que considerava que l'independentisme no creixeria, sinó que perdria 170.000 vots en total, i que només en guanyarien Ciutadans i PSC. La Razón, el 23 de novembre, situava la participació tres punts per sota de les del 2015.

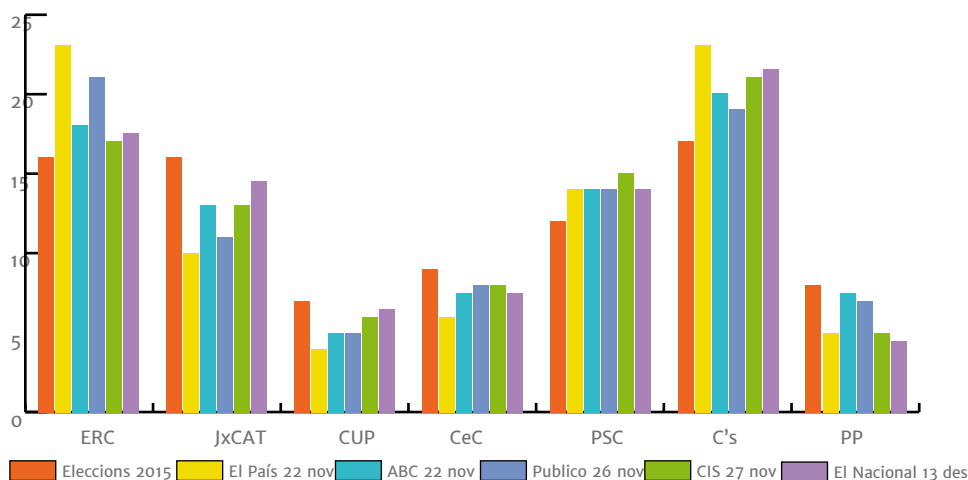
De moment, les úniques dades oficials mostren tendències contradictòries. Les sol·licituds de vot per correu s'han reduït de 109.000 el 2015 a 81.000 (-26%) aquest 21-D, mentre que les sol·licituds en el vot exterior han crescut dels 21.771 als 36.000.

Si una cosa és clara és que, el 21-D, la victòria no dependrà tant del canvi de vot sinó, principalment, de la capacitat de mobilització, en què cada vot comptarà i pot ser clau.

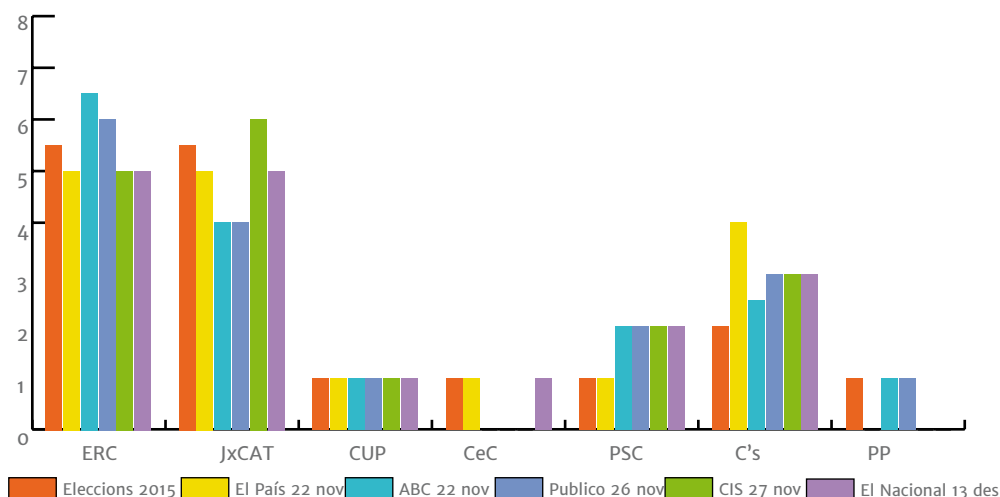

Pocs escons decidiran si hi ha majoria independentista. EUROPA PRESS

Les úniques dades oficials mostren tendències contradictòries

Escons per Barcelona segons diverses enquestes. JxSí s'ha repartit a parts iguals respecte al 2015 ELABORACIÓ PRÒPIA

Escons per Girona segons diverses enquestes. JxSí s'ha repartit a parts iguals respecte al 2015. ELABORACIÓ PRÒPIA

Les disputes per circumscripcions

Tots els sonatges mostren que els independentistes se situen entre els 65 escons i els 70, un marge ajustat però del qual dependrà la majoria absoluta. Cal remarcar que les enquestes són aproximacions, algunes decisions són necessàriament arbitràries per a intentar ajustar-les a la realitat. I amb hipòtesis canviants és molt

fàcil que hi hagi errors, com hem vist darrerament en les eleccions.

En la circumscripció de Barcelona, hi ha en joc 85 escons, gairebé dos terços del parlament. Els independentistes van obtenir un total de 39 escons, set per a la CUP i 32 per a Junts pel Sí (JxSí).

Des del començament de la campanya, la tendència més clara ha estat un descens de vot del PP i un augment de

la CUP, que podria repetir el resultat del 2015.

Predir la xifra exacta és complicat, ja que els marges són estrets. Per exemple, en l'última enquesta, la del Nacional, s'estimava un 16,90% del vot per a JxSí, això serien 15 escons. Però trobem que si n'obtingués el 17,86%, ja aconseguiria el setzè diputat, mentre que si baixés unes poques dècimes (16,74%) es quedaria només amb catorze.

Amb marges tan estrets, similars en totes les formacions, predir quin seria el vot útil seria partidista o intentar enganyar el lector. Fins i tot trobem que cap enquesta coincideix en el repartiment d'escons.

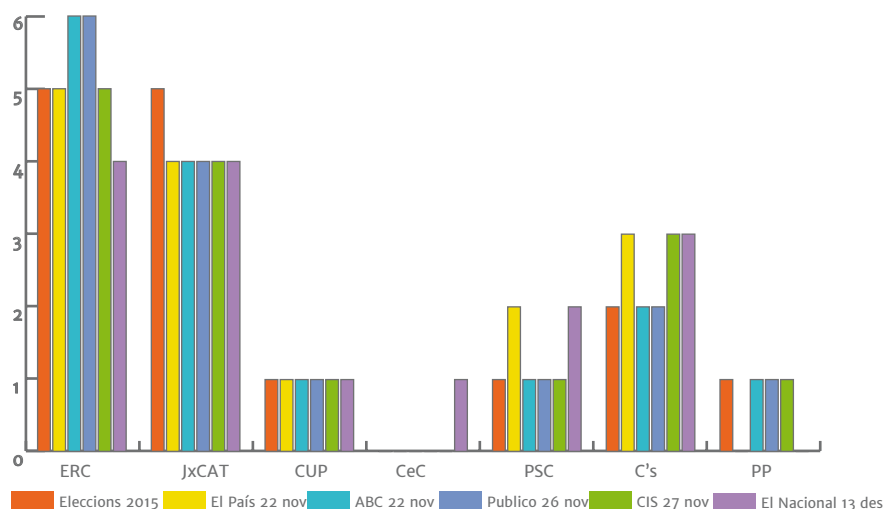
Els independentistes, segons les enquestes, podrien obtenir un mínim de 36 escons, i segons la darrera, es podrien repetir els 39 del 2015. Si només es perdessin aquests tres escons, es mantindria la majoria absoluta. Per tant, a Tarragona, Lleida i Girona, tot i el menor nombre d'escons, també seran clau i en gran part en aquestes tres circumscripcions hi haurà en joc la majoria absoluta independentista. No depèn del creixement de la participació en un municipi concret, sinó que apunta que ha de ser transversal. Cada vot compta.

En la circumscripció de Girona, les candidatures independentistes van obtenir 12 escons el 2015, gairebé un 65% del vot, onze diputats de JxSí i un de la CUP.

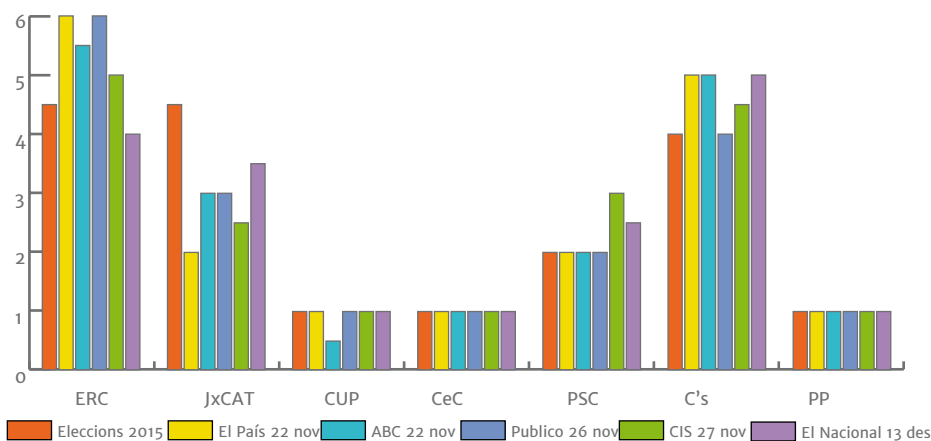
La majoria de sonatges remarquen que o bé Catalunya en Comú (CeC) o bé el PP podrien perdre el seu únic escó i, fins i tot, podrien perdre'l tots dos. La majoria d'enquestes també preveuen que PSC i Ciutadans obtindrien un escó més cadascun.

L'última enquesta feia perdre un escó a les forces independentistes, amb cinc escons per a ERC i cinc per a JxCat, amb un lleuger avantatge per als d'Esquerra, que podria assolir l'escó de CeC amb unes poques dècimes.

Cal remarcar, però, que en l'anterior enquesta era JxCat que se situava davant d'ERC,

Escons per Lleida segons diverses enquestes. JxSí s'ha repartit a parts iguals respecte al 2015. ELABORACIÓ PRÒPIA

Escons per Tarragona segons diverses enquestes. JxSí s'ha repartit a parts iguals respecte al 2015. ELABORACIÓ PRÒPIA

amb sis escons, i ha mantingut una tendència a l'alça. Per tant, qualsevol de les dues forces podria situar-se al capdavant i tenir possibilitats d'obtenir un sisè escó. La CUP mantindria l'escó amb un percentatge de vot similar al 2015.

En la circumscripció de Lleida, les candidatures independentistes van obtenir

11 escons el 2015, deu de JxSí i un de la CUP. En aquesta ocasió, en la darrera enquesta del Nacional, s'estimava que podrien perdre dos escons, els mateixos que guanyarien PSC i Ciutadans. Tanmateix, les enquestes anteriors preveuen que en perdrien tan sols un o, fins i tot, que mantindrien els onze escons.

Dos sondatges preveuen

que el PP perdria el seu únic escó, i la majoria d'enquestes tampoc no donen cap diputat a CeC, encara que la darrera li dona la possibilitat d'entrar. Segons la mateixa enquesta, i també tenint en compte els resultats de les altres, la força independentista que ho tindria més fàcil per a obtenir un escó extra seria ERC, en compte de CeC, un escó que

balla per menys d'un punt entre ambdues formacions.

Cal afegir una estranya enquesta del Segre, que en lloc de donar percentatge de vot, donava percentatge d'escons i posava en dubte el quart escó de JxCat i l'únic escó de la CUP. En canvi, donava una forquilla de 3-4 a Cs i de 5-6 a ERC. També caldrà veure l'efecte que pugui tenir el cop donat al Museu de Lleida amb les obres de Sixena i si això pot tenir un efecte electoral posterior a la darrera enquesta.

En la circumscripció de Tarragona, els independentistes van obtenir 10 escons el 2015, nou de JxSí i un de la CUP. Els tres partits amb menys suport (CUP, CeC i PP) s'han mantingut inamovibles respecte del 2015, de manera que els canvis els trobem entre les formacions que obtenen més suport.

Segons l'enquesta més recent, JxCat i el PSC es disputarien un escó, per una dècima. Tot i això, les diferències entre enquestes són significatives, i si en la darrera n'obtenia quatre, en altres, ERC n'assolia 5 o 6. En el pitjor dels casos, l'independentisme podria perdre dos escons.

Les estimacions per circumscripcions ens mostren que la pèrdua de la majoria depèn d'un lleuger descens en el percentatge de vot en cada una de les circumscripcions, més enllà del suport en territoris concrets, com l'àrea metropolitana. Per tant, independentment del municipi, cada vot compta, de cada candidatura, perquè realment el desenllaç pot ser decidit per uns pocs vots. ■

Joan-Lluís Lluís guanya el Sant Jordi amb la novel·la *'Jo sóc aquell que va matar Franco'*

Els guanyadors dels premis de la Nit de Santa Llúcia. D'esquerra a dreta: Ivan Ledesma, Clara Queralto, Josep M. Fulguet i Joan-Lluís Lluís. ÒMNIO

MONTSERRAT SERRA

Per primera vegada a la història d'Òmnium Cultural, el seu president no podrà assistir a la vetllada literària, perquè és un pres polític

Aquest matí, la seu d'Òmnium Cultural rebia els guanyadors dels premis literaris de la Nit de Santa Llúcia i els periodistes. L'ambient era estrany, és clar, com no podia ser d'altra manera, tenint en compte l'empresonament de Jordi Cuixart, president de l'entitat, que demà farà dos mesos que és a la presó. El

vice-president, Marcel Mauri, que ha hagut d'assumir la conducció de l'acte a la força, ho ha recordat ben al principi: 'No em pertocaria a mi de parlar. Aquí assegut hauria d'haver-hi Jordi Cuixart, que el tenim empresonat. Per tant, aquesta Nit de Santa Llúcia que celebrarem aquest vespre a Nou Barris és marcada per aquesta excepcionalitat: per

primera vegada en la història d'Òmnium Cultural, el seu president no podrà ser a la vetllada literària.'

I ha continuat Mauri: 'El nostre desè president, Jordi Cuixart, no hi serà, però això no ens farà apagar els somriures. Buscarem la resposta a la repressió política que patim des de la cultura, que és una de les claus per poder avançar com a país. I ens fa molta il·lusió celebrar la vetllada a Nou Barris, que va ser una aposta personal de Jordi Cuixart.'

Pel que fa als premis, aquest ha estat un any ben

interessant, començant pel premi Sant Jordi que ha guanyat l'escriptor nord-català Joan-Lluís Lluís amb l'obra *Jo sóc aquell que va matar Franco*. Títol provocador i molt atractiu en els temps que corren i que amaga la construcció d'una ucronia des de la literatura, que molts han pensat alguna vegada: què hauria passat si Franco, pressionat per Hitler, hagués entrat a la Segona Guerra Mundial declarant la guerra als aliats?

Però anem a pams: primer Joan-Lluís Lluís ha explicat la gènesi de la novel·la. Ha

Catalunya Nord té un paper important en la novel·la, sobretot el Vallespir, que és una de les zones menys conegudes de la Catalunya Nord

Joan-Lluís Lluís diu que no ha escrit aquesta novel·la en clau d'actualitat, però sí que hi ha una voluntat de venjança a l'hora de matar Franco

sorprès explicant que l'origen d'aquesta història es remunta a quan tenia setze anys, una vegada durant una excursió al Canigó va trobar una placa que deia en català: 'Malfia't de la història, somnia-la i refés-la'. 'Em va fascinar tant, que la vaig anotar en una llibreta. I cada vegada que canviava de llibreta, la tornava a copiar. Temps després vaig saber que eren uns versos de Pere Quart.'

'La literatura permet canviar la història, a diferència de la historiografia, i això és molt potent. Per això em vaig fer escriptor i no pas historiadore.' Continua Lluís: 'Aquesta novel·la també té relació amb la teoria del conformisme històric, que diu que si una cosa ha passat, és perquè havia de passar. De manera que aquests que defensen aquesta teoria pensen, per exemple, que si no arribem a la independència serà perquè no havíem d'arribar-hi i si hi arribem, serà perquè havíem d'arribar-hi. I, mentrestant, uns anem pencant mentre uns altres s'ho trobaran tot fet.'

'La novel·la pren la ucronia a partir del moment en què comença a explicar com Franco va declarar la guerra als aliats,

fet que no es va produir mai. Un context històric fals que va començar, dic jo, el 2 de juny de 1940, una data que m'invento. I tot a partir d'aquest moment és inventat, excepte l'execució de Lluís Companys.'

El protagonista és un home borni, Agustí Vilamat, nascut el 1916 a Solsona, un antihero, que quan narra la història es troba en la trentena. Un home que, com ha dit Màrius Serra, membre del jurat, treballa de corrector lingüístic, perquè és un enamorat de la llengua i és un gran lector, un lletraferit. Però la guerra del 1936-39 acaba portant-lo al camp d'Argelers, on la dona que estima morirà arran d'un bombardeig i això l'empenyerà a fer-se maqui i començarà una història de clandestinitat pel Vallespir.

Catalunya Nord té un paper important en la novel·la, sobretot el Vallespir, que és una de les zones menys conegudes de la Catalunya Nord. Joan-Lluís Lluís diu que no ha escrit aquesta novel·la en clau d'actualitat, però sí que hi ha una voluntat de venjança a l'hora de matar Franco. 'Fer literatura d'aquest fet és orgàsmic.'

Joan-Lluís Lluís ha acabat dient que el premi l'havia fet

molt content, però que el fet que el truqués Marcel Mauri i no pas Jordi Cuixart l'havia entristit: 'Jo vull la trucada del Cuixart, me la deu, vull que en Jordi Cuixart em faci la trucada, i espero que sigui com més aviat millor.'

El premi Carles Riba de poesia l'ha obtingut Josep M. Fulguet amb el llibre *Ample vol de la nit*. Andreu Gomila, membre del jurat, ha destacat la qualitat artística del poemari, que parteix d'una relectura d'El paradís perdut de John Milton (que fa tres anys va publicar l'editorial Adesiara recuperant la traducció de Josep M. Boix i Selva). És un sol poema estructurat en quatre parts, i en què Fulguet reflexiona sobre el mal, el dolor, l'absència, la fugacitat dels moments feliços... És una reflexió sobre la naturalesa de l'art, acaba dient, a partir d'un seguit d'experiències morals. I darrere també hi ressonen Hölderlin, Juan Ramon Jiménez, Ronsard, Rilke.

Pel que fa al premi Mercè Rodoreda de contes i narracions, s'ha premiat una debutant, l'escriptora Clara Queraltó. *El que pensen els altres* és l'òpera prima d'aquesta autora

que debutarà en el panorama literari. Nascuda al Pla del Penedès el 1988, és filòloga especialitzada en teoria de la literatura. Va fer un curs de creació literària amb Bel Olid, qui la va animar a moure els setze contes que formen el llibre. Segons que explica: 'En els contes m'he adonat que parlo de personatges esquerdat, que s'equivoquen, que prefereixen quedar-se en el passat, per la incapacitat d'afrontar el present i el futur. Relaten situacions quotidianes de la família, de la parella i la majoria se situen en l'entorn rural, d'un poble, que és el meu.'

En l'àmbit de literatura infantil i juvenil, el Folch i Torres de novel·les per a nois i noies ha quedat desert, per manca de qualitat dels originals presentats. Mentre que el Joaquim Ruyra de narrativa juvenil ha estat per a Ivan Ledesma amb l'obra *Negorith*, que s'inscriu en el gènere fantàstic, amb elements sobrenaturals, de terror. Segons que explica, la novel·la gira entorn les aventures d'una noia que té poders: pot veure coses que l'altra gent no pot veure. Ella mirarà d'evitar que un ser maligne destrueixi el món. ■

7DIES

{ La selecció de la setmana { 11-15 de desembre de 2017

Dimecres 13.

'Cal gestionar la pròxima etapa amb menys paternalisme'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 14.

'Cal que el president entri al Palau... i a continuar construint la República'

ALBERT SALAMÉ

Dimarts 12.

Periple cap a Sixena

J.R.

Dimecres 13.

Els editors recomanen... 200 llibres per a triar aquestes festes

vw

JOSEP RULL

*‘Cal que el president entri al Palau...
i a continuar construint la República’*

Entrevista al conseller de Territori i Sostenibilitat
i candidat de Junts per Catalunya després d’haver passat
un mes a la presó

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

L'esperança dels encausats en la causa general del Tribunal Suprem és una victòria el 21 de desembre. Les eleccions són una oportunitat perquè l'escrutini del poble tombi el 155 i la repressió política a què l'estat espanyol ha sotmès l'independentisme. L'experiència de Josep Rull a la presó fa

estremir per alguns dels passatges que explica en aquesta entrevista. El tracte rebut les primeres hores després de la decisió de l'Audiència espanyola, la conversa amb el fill gran, la pregunta sorprenent del petit durant una visita, el guàrdia civil que el va tranquil·litzar, el funcionari que l'amenaçava, la relació

amb Turull com a company de cel·la, el so i la imatge que no podrà oblidar mai, el penediment dels reclusos amb delictes de sang del seu mòdul, el moment que va rompre a plorar, la decisió de no marxar a l'exili, allò que hi ha en joc el 21-D, el sentit de Junts per Catalunya, el retorn de Puigdemont... Rull parla amb una

Aquesta experiència et porta a garbellar molt bé allò que és essencial a la vida, allò que és transcendent, d'allò que no ho és

Quan surts i veus que et pots moure i que no has de mirar ningú i et pots desplaçar tranquil·lament fa una impressió molt sorprenent

serenitat i amb una profunditat que no deixa indiferent. Però la veu tremola. Un mes a la presó i trenta anys d'amenaça judicial que pesen com una llosa en un futur incert.

—N'heu pogut treure res de positiu, d'aquesta experiència?

—Un compromís polític expressat en uns termes diferents. Això ho explico pertot arreu aquests dies. És la convicció que haig de treballar com un compromís vital perquè els meus fills no visquin en un estat que empresoni gent pel fet de defensar pacíficament les seves idees. També m'emporto una experiència molt impactant pel fet d'haver-nos endinsat en biografies de reclusos que hi havia al mòdul que eren molt contundents i impressionants. Amb moltes estones d'humanitat, paradoxalment. Molts delictes molt durs. Amb alguns reclusos, nosaltres hi teníem molta distància. Anàvem coneixent què havia fet cadascú i hi havia determinats delictes d'alguns reus que ens impedié d'apropar-nos-hi. Tenien molts nivells diferents de penediment. I n'hi havia molts que hi eren una mica per inèrcia. Les seves circumstàncies vitals els havien abocats indefectiblement a la presó.

—Això us ha menat a cap conclusió?

—He reforçat aquesta idea de construir un país amb un estat del benestar molt fort i molta justícia redistributiva, que doni moltes oportunitats a la gent. A la presó hem vist gent a qui la biografia personal els abocava a acabar-hi. Això és el que hem vist. Hem vist també una actitud molt professional dels funcionaris. Tan sols amb alguna excepció de voluntat venjativa intensa. Hem vist com és la vida. I una altra cosa encara, que per mi és el millor aprenentatge humà. Aquesta experiència et porta a garbellar molt bé allò que és essencial a la vida, allò que és transcendent, d'allò que no ho és. Hi ha determinats valors o aspectes com la família, els amics, les abraçades, el contacte físic... que fora de la presó no acabes de valorar amb tota la transcendència. La presó t'aproxima a

la vida en uns termes que et fan valorar allò que és important. I el concepte de llibertat. Els primers dies després d'haver-ne sortit aprens a ser lliure. Allà dins has de demanar permís per a tot. I quan surts i veus que et pots moure i que no has de mirar ningú i et pots desplaçar tranquil·lament fa una impressió molt sorprenent. Quan ho explico, la gent em mira amb cara de perplexitat. I encara no n'he parlat amb els meus companys. Però segur que els ha passat això mateix. Totes aquestes són les vivències que ens quedem.

—Heu parlat dels fills. Deu haver estat difícil explicar-los per quin delictes estàveu tancat. Com ho heu fet?

—Tinc un fill de vuit anys i un altre de tres. Al de tres anys li vam dir que el pare treballava. Quan va venir a veure'm, es pensava que anava a la feina del pare. I hi va haver un moment que el petit va dir: 'Pare, pare! Ensenya'ns el despatx!' Li vaig dir: 'Al despatx no hi anirem. Està tancat avui.' En canvi, amb la meua dona vam tenir una conversa amb el fill gran el dia abans d'anar a Madrid a declarar sobre el risc que jo anés a la presó. És la conversa més bèstia que he tingut amb el meu fill. El bon pare català sempre parla d'ell mateix en tercera persona... oi? Li vaig dir: 'El pare, pot passar que vagi a la presó, però no ha fet res dolent. Anirà a la presó per haver defensat uns ideals que tu ja saps que a casa sempre hem defensat. Recordes que vam votar l'1 d'octubre? Doncs el pare pot anar a la presó perquè hi ha gent a qui no agrada allò que vam fer. Però tu vés amb el cap ben alt, perquè el pare no ha fet res dolent. I si algú et diu res, digues que el teu pare ha defensat unes idees. Cap ben alt.' A l'escola, a l'Avet, tot ha anat excel·lentment. El tracte dels professors, dels pares dels altres nens, dels alumnes... El meu fill fa quart i els de cinquè i sisè el protegien absolutament. A l'esplai, al Cepitu de Terrassa, també. Un acompanyament brutal. Hem rebut tones i tones d'afecte. I els meus fills, especialment el gran, que era el que n'era conscient, han estat molt ben

*E so que mai no
oblidarem és el soroll
de la porta de la
cel·la quan ens hi van
tancar la primera nit*

Josep Rull, candidat de Junts
per Catalunya i conseller
de Territori i Sostenibilitat.

ALBERT SALAMÉ

acompanyats i amb molta consciència per part de tothom de què passava. Hem sentit molt directament l'estima de la gent. No tinc prou paraules de gratitud per a traslladar a tota la gent que ens ha acaronat tant aquests dies.

—A Jordi Cuixart, els altres presos li han dit que té molta sort de no haver de tenir remordiments...

—També era així en el nostre cas. Nosaltres érem en un mòdul de respecte. Un mòdul de respecte és un mòdul on signes un contracte de compliment d'unes normes de convivència. Amb aquest contracte, et compromets a no utilitzar mai la violència física ni verbal per a dirimir els conflictes. Així com els consellers Romeva i Forn eren en un mòdul de preventius, amb en Jordi [Turull] érem en un mòdul de condemnats amb penes molt altes. No érem pas amb presos de coll blanc, per entendre'ns. Al nostre mòdul hi havia presos comuns amb molt delictes de sang. Molt delictes de sang. Què ens va cridar l'atenció? Que una gran majoria reconeixia els fets pels quals havien estat condemnats. Reconeixien

que s'havien equivocat, especialment els que tenien delictes de sang. Amb nivells alts de remordiment. I s'adreçaven a nosaltres demanant què havíem fet exactament. Una conversa que es repetia sovint és quan ens preguntaven quants anys ens demanen que paguem (amb terminologia carcerària no dius 'complir una condemna' sinó 'pagar una pena'). Els explicàvem que ens demanen trenta anys. Hi havia un astorament. 'Trenta anys, vosaltres? Però què feu aquí dins?' I també ens passava com a en Jordi Cuixart. Ens deien que teníem sort de no haver de tenir remordiments. I quan veien la quantitat de cartes que rebíem, ens deien: 'La gente os lleva en volandas!'

—La relació amb en Jordi Turull deu haver canviat...

—Oh! Oh! Jo crec que hi ha una relació en aquest moment que és emocionalment indestructible. Compartíem setze hores cada dia a la cel·la. Setze hores són moltes hores. Hem somniat junts. Hem patit junts. Hem dubtat junts. Hi ha un verb català que és molt bonic: hem glatit

junts. I ens hem confortat plegats. Quan jo estava fotut, ell m'ajudava. I quan ho estava ell, l'ajudava jo. Hi ha situacions personals que ens deixaven abatuts. Per exemple, quan jo rebia una carta de la meua dona amb fotografies dels nens, tenia una baixada molt potent.

—Deveu haver guardat moments molt especials...

—Hi ha una imatge i un so que tinc molt clavats. El so que mai no oblidarem —amb en Jordi vam coincidir en això— és el soroll de la porta de la cel·la quan ens hi van tancar la primera nit. Aquest soroll de les portes de les cel·les tancant-se a dos quarts de vuit del vespre. És un so que puc sentir ara tancant els ulls perfectament. I la imatge és la següent. En Jordi fuma. Un dia va obrir la finestra —una finestra amb barrots— i jo era a la banda de la porta de la cel·la. El vaig veure a ell fumant amb aquells barrots al darrere i la llum de mitja tarda que entrava. Va ser una imatge, que encara puc veure, de tenir consciència de presó presó. El so de les portes que es tancaven cada vespre i la imatge del meu

amic conseller a la finestra fumant amb els barrots al darrere... són dos records inesborrables. Ets a la presó... ets a la presó... ets a la presó...

—**Vau tenir cap mala experiència concreta?**

—Amb els altres reclusos, tot va anar bé. Quan érem amb ells, no podíem deixar de pensar en les seves víctimes i les famílies de les víctimes. Quan havien matat algú, nosaltres miràvem de pensar molt en la família de la víctima i això ens portava a marcar-hi una distància. Entre els funcionaris, els de la presó d'Estremera van tenir una actitud molt professional. L'excepció va ser a Navalcarnero. L'experiència que vaig tenir-hi va ser brutal.

—**Què va passar?**

—A l'Audiència em van donar la interlocutòria. Vaig travessar la porta del lloc on érem i m'esperaven dos policies estatals que em van posar les manilles amb les mans a l'esquena. Aquest va ser un primer moment impactant. Amb les mans lligades al darrere, vam baixar les escales cap als calabossos, uns espais de

formigó amb un banc, també de formigó, amb una manta i el lavabo. M'hi vaig estar un parell d'hores. Abans d'entrar allà, em van escorcollar. M'ho van treure tot. Les ulleres. Per un miop, que li treguin les ulleres és molt inquietant. Coses que eren normals: el cinturó, els cordons de les sabates... Però també em van treure l'anell. Em van treure un braçalet que porto de Medi Ambient, d'una entitat de la Setmana de la Natura. Tot, tot... Unes gotes per al nas, per a la congestió nasal... M'ho van prendre tot. Ho van posar a una bossa.

—**I d'allà cap a la presó?**

—Passades les dues hores, em van enfil·lar en una furgoneta, emmanillat, ara amb les mans al davant. Tot sol. Els altres consellers anaven aparellats. Això ho vaig saber després. Però aleshores jo no n'era conscient. Van sortir totes les furgonetes juntes. Anava dins una mena de gàbia en aquella furgoneta. Amb les sirenes engegades i a una gran velocitat. Era molt incòmode perquè no anava lligat, no portava cinturó, però tenia les mans immobilitzades... I vaig anar

veient com les altres furgonetes anaven desapareixent i les perdiem de vista. Vaig pensar que havien quedat enrere en algun semàfor. I vam arribar en una presó. Jo em pensava que ens portaven a Soto del Real. I que hi anàvem junts. Però vaig arribar a una presó que em va semblar molt antiga.

—**No us havien dit on us enviaven?**

—No. Vaig quedar sorprès. Em van fer baixar, encara amb les manilles i sense ulleres, ja de nit. Desorientat. I va venir un funcionari que em va dir: 'Se os ha acabado la tontería, catalanes; se os ha acabado la tontería.' Vaig quedar molt sorprès. I em va sortir un punt de dignitat i vaig respondre: 'No se'ns acabarà ni ara ni mai.' I va respondre: 'Pues os vais a podrir aquí en la cárcel!' Ostres... Va ser una entrada molt contundent. Hi va haver aquesta tensió. I després va començar el procés d'identificació. Ells en diuen 'huellar'. Aleshores estava envoltat de dos funcionaris. Tot era molt desagradable. I l'home aquell va agafar la bossa de les meves pertinences i el primer que em va donar va ser la interlocutòria de la

*Quan érem amb ells,
no podíem deixar de
pensar en les seves
víctimes i les famílies
de les víctimes*

jutgessa. I em va dir literalment: 'Te vas a pasar tantos años aquí en la cárcel que te la vas a aprender de memoria.' I quan després em va fer la fotografia, aquella que tens els centímetres al darrere, em va dir: 'Qué careto que haces! Esto es para salir al telediario y que la gente sepa qué cara hacéis los traidores!' Tot allò, i més comentaris que va fer, va ser molt desagradable.

—**Quin aterratge a la presó! Va anar més enllà aquest tracte amenaçador?**

—Vaig quedar-ne molt impressionat. El moment que ho vaig passar més malament i que vaig estar a punt d'enfonçar-me va ser quan vaig preguntar si era a Soto del Real i on eren els meus companys. Em va dir: 'No, no... estás en Navalcarnero, Madrid 4, y estás solo.' Hòstia! Aquell moment va ser molt dur... Però sempre hi ha un alçament de llum en la tenebra. I el guàrdia civil que m'havia portat em diu, en català: 'No pateixis. Estigues tranquil.' Vaig quedar sorprès. Però em va donar molta confiança. I després va venir el subdirector de la presó, un home baixet i molt correcte, que em va dir: 'Estigues tranquil, aquesta és una presó de les antigues, però et posarem en un mòdul que està relativament bé. No has de patir.' Però a mi em feia molt de respecte la solitud. El subdirector va marxar i va continuar la situació tensa amb aquella gent. Al cap d'una estona, va tornar a venir aquell subdirector a dir-me que ens enviaven tots junts a Estremera. Jo no tenia ni idea que existia Navalcarnero ni Estremera ni res.

—**I el guàrdia civil que parlava català us va dir res més?**

—Sí. Va tornar a venir. Em va explicar que havia estat setze anys a Catalunya. Parlava un català molt correcte. Em va tornar a dir que no patís, que aniríem a Estremera i que haviem de passar per les altres presons a recollir els altres companys. Volia dir que tornarien a ajuntar les furgonetes per anar cap a la presó on ens destinaven. Vam passar per Valdemoro, Aranjuez i Estremera. Em va dir que el trajecte duraria dues hores i mitja i que

'experiència de Josep Rull a la presó fa estremir per alguns dels passatges que explica en aquesta entrevista. ALBERT SALAMÉ

estigués tranquil. Que si necessitava res, que ho demanés. Va anar tot com va dir.

—**I aleshores vau arribar a Estremera.**

—Sí. Jo vaig ser l'últim de baixar de la furgoneta i d'entrar al lloc on ens van fer esperar. Els meus companys ja no portaven les manilles. I els funcionaris de la presó van tenir un tracte normal. Vaig quedar sorprès del tracte normal. De fet, era professional. No es tractava de ser simpàtics. Simplement, professionalitat. I allò va ser l'actitud constant que vam trobar a Estremera. D'una professionalitat impecable. No preteníem pas cap complicitat.

—**Abans de tota aquesta experiència, vau haver de prendre la decisió d'anar a l'exili amb el president o quedar-vos aquí i encarar la decisió judicial. Com va anar?**

—Hi havia circumstàncies polítiques conjuntes, circumstàncies polítiques concretes i circumstàncies personals de cadascú. La decisió política general va ser que alguns se n'anirien per protegir la institució a fora, però els altres ens

Hi havia circumstàncies polítiques conjuntes, circumstàncies polítiques concretes i circumstàncies personals de cadascú

Posar-nos les manilles era una voluntat clara de dir-nos qui mana. I això, el president no ho havia de passar

Rull parla amb una serenitat i amb una profunditat que no deixa indiferent. ALBERT SALAMÉ

quedaríem dins per donar una imatge de normalitat i confiança en els ciutadans després de la declaració d'independència. Hi va haver un cert repartiment de què faria cadascú. Jo tenia un acte a l'agenda aquell diumenge, el Centenari de Ferrocarrils de la Generalitat, a Sant Cugat. Podia anar-hi com a membre del govern. Era l'únic acte de l'agenda del consell executiu i vam quedar que hi aniria. El dilluns al matí també havíem quedat que aniríem als departaments. Jo hi vaig anar. Per qüestions d'agenda, jo estava en condicions de quedar-me. Aquesta era la meua circumstància política concreta.

—I també hi havia la circumstància personal...

—Sí. També hi havia la circumstància personal de cadascú. Vull deixar clar que l'exili és molt dur. Molt dur. No és cap broma. La meua mare és gran i està fumuda. No es pot moure. Té el cap clar, però no es pot moure. Hi ha patit molt, en tot això. Vaig pensar que si anés a la presó i passés alguna cosa amb la mare, podria tornar a veure-la. Podria dema-

nar un permís. Però si era a l'exili, no. Aquesta és una raó. I cadascú sap la seva. Quan es frivoltza sobre l'exili, és molt injust. Les circumstàncies personals són molt dures. El meu company terrassenc Lluís Puig es troba en una circumstància molt complicada. Molt. I encara hi ha una última reflexió. El president de la Generalitat havia de ser fora. La institució de la presidència de Catalunya no pot ser sotmesa a la vexació i a la humiliació a què vam ser sotmesos nosaltres. Jo li he dit que no tingués cap dubte que havia fet allò que havia de fer. Ell té filles. I això és molt dur. Com més grans són els fills més complicat és. Però ell no podia sotmetre's a la vexació a què ens van sotmetre a nosaltres. Posar-nos les manilles era una voluntat clara de dir-nos qui mana. I això, el president no ho havia de passar.

—Quan vau decidir de quedar-vos, teníeu clar que us enviarien a la presó? O teníeu alguna esperança?

—Era complicat. Jo tenia esperança. Sóc advocat. M'he tornat a donar d'alta d'advocat en exercici per poder anar a veure els presos. Els advocats podem entrar

a la presó amb més llibertat i podem estar-hi més estona. Jo tenia una certa esperança. Però teníem el precedent dels Jordis que ja havien entrat a la presó per un delictes menor del que ens imputaven a nosaltres. Miquel Iceta diu que el 155 i el nostre empresonament no tenen res a veure. I no és cert. Perquè amb el 155 vam deixar de ser aforats. I per tant, en lloc d'anar al Superior de Justícia o al Suprem, ens tocava passar per l'Audiència. I només cal veure el tracte diferent que van rebre els membres de la mesa i nosaltres. Jo tenia esperança perquè no tenia sentit jurídicament aplicar-nos aquestes mesures cautelars tan dures. Prendre la llibertat és la mesura cautelar més rotunda que hi ha. Els nostres advocats ho van preparar molt bé. Però va quedar clar que era irrellevant què poguessin dir.

—Parlem de la presó en passat. Però això no s'ha acabat. Hi haurà un judici i tot es pot complicar encara més...

—Exacte. I això sí que valdria la pena que ho anéssim explicant més. Hi ha gent que em diu: 'Quina mala experièn-

cia. D'això te'n recordaràs tota la vida.' I sí que me'n recordaré. Segur. Però ara ens demanen trenta anys. Trenta anys de presó. Hem de passar un judici. I la interlocutòria del jutge per la qual deixa el vice-president, el conseller d'Interior i els dos Jordis a la presó manté el relat de violència i el tipus penal de rebel·lió. Això no s'ha acabat. No és normal la situació actual. Jo m'he de presentar al jutjat de guàrdia cada setmana, no puc sortir del territori de l'estat espanyol, tinc limitada la llibertat d'expressió... hi ha preguntes que no puc respondre. Em limito a seguir les instruccions del meu advocat de ser molt poc loquaç a l'hora de respondre determinades coses. I he d'encarar un procés amb una responsabilitat penal per delictes molt greus. De fet, el més greu que hi ha al codi penal en aquest moment.

—De què no podeu parlar?

—De què? No puc dir de què no puc parlar. No puc parlar de la visió política de cara al futur. He de ser molt prudent a l'hora d'expressar determinades opinions. Quan anem a un debat, que jo crec que no hi hem de deixar d'anar, és

bo que la gent sigui conscient que no podem expressar-nos amb la mateixa llibertat que els altres.

—**Això condiciona completament la campanya. Es competeix amb una desigualtat absoluta. Més enllà dels presos i dels exiliats, tampoc no hi ha llibertat entre els que heu quedat lliures.**

—I tant. És claríssim. Ens han advertit que depèn de com ens expresseu podem tornar a la presó. Estem sempre vorejant el límit. Això és anginant.

—**L'esperança d'abans de la citació a declarar és més gran de cara al judici? Confieu que hi pugui haver solucions que impedeixin que acabi més malament encara?**

—Hi ha una cosa prèvia que és fora dels jutjats. És l'escrutini del poble. El 21 de desembre hem de guanyar aquestes eleccions. Les hem de guanyar. Per això, Junts per Catalunya oferim la nostra candidatura no tan sols als independentistes sinó també a tots els ciutadans que creuen que ens hem de moure en uns paràmetres democràtics homologables

a la resta d'Europa. Hem rebut moltes cartes en aquest sentit, que eren molt emotives. Gent que ens deia que no és independentista, però que troba esgarri-fós això que ens havien fet. I deien que ja no era una qüestió d'independència sinó de democràcia. Serà la gent amb el seu sufragi –per utilitzar les paraules de Macià– que pot treure els quatre presos polítics de la presó i pot fer tornar el president i els consellers de l'exili. És condició necessària, però no suficient. Hauran de passar més coses. Però si no passa això, si no guanyem les eleccions, el futur serà molt poc agradable. Les candidatures del 155 han insistit que, si no surt allò que ells volen, continuaran aplicant-lo i acabaran prohibint allò que nosaltres representem.

—**Esteu sorprès per alguna reacció de companys dels partits impulsors del 155?**

—Jo no qüestionaré el caràcter democràtic de ningú. Però hi ha una democràcia que s'expressa amb uns termes homologables a la resta d'Europa i una altra democràcia que no. Sobre els companys, hem vist mostres d'afecte d'alguns companys del PSC, que vull fer valer. Tan bon punt hem sortit, s'han posat en contacte amb nosaltres per dir que discrepaven de la nostra posició política però que empatitzaven amb la nostra situació. També companys dels comuns. I evidentment, d'Esquerra i de la CUP. Però, en canvi hi ha absències i silencis que sorprenen. Encara no he tingut l'oportunitat de veure ningú del PP ni de Ciutadans. Sap greu que més enllà de la discrepància política no hi hagi més humanitat. Em sobta que els qui tenen fills no tinguin aquest punt d'empatia personal.

—**Això sembla impossible...**

—La humanitat hauria d'anar per sobre de la política en determinats aspectes. Nosaltres no sortim pas amb odi. No acceptarem allò que volen, que és inocular-nos el verí de l'odi i el ressentiment. Si regalimem ressentiment, no construirem absolutament res. Allà

Un mes a la presó i trenta anys d'amenaça judicial que pesen com una llosa en un futur incert. ALBERT SALAMÉ

dins pensava molt en la Muriel com a metàfora de la nostra actitud. Si la Revolta dels Somriures té una cara gràfica és la de la Muriel. Hem de mantenir un respecte insubornable als altres. Si algú vol estar emprenyat i ressentit, que siguin els altres. Amb nosaltres no ho han d'aconseguir. Em nego a perdre el somriure. Aquesta actitud és la que ens ha permès d'arribar fins aquí.

—Aquest somriure es va esquarterar amb la vostra entrada a la presó. En sou conscient?

—És evident. És normal. Però a nosaltres que ho hem patit en primera persona, no ens llevaran el somriure. La manifestació del carrer de la Marina ens va impactar molt a dins la presó. És una de les ocasions que vam plorar. Perquè hem plorat. Ho vam poder veure per la tele. Moltes televisions espanyoles no ho van ensenyar, però cal reconèixer que la Sexta ho va emetre en directe. Ho vèiem allà al mòdul envoltats dels altres reclusos. Allò va ser tan brutal. Veure la gent amb aquella actitud. Vam ser molt conscients de l'impacte que havia tingut la nostra situació.

—I aquesta virulència de l'estat espanyol pot haver espantat gent?

—Aquest és el gran instrument que tenen el PP, Ciutadans i, dissimuladament i amb certa vergonya, el PSC. Garcia Albiol ha dit que, si guanyen els sobiranistes voldrà dir que encara hi ha una part de Catalunya que no ha escarmentat. Aquesta és la concepció de la democràcia que té aquesta gent. És a través d'aquesta idea de por.

—Per què considereu tan important que Junts per Catalunya, la llista del president, sigui qui s'endugui la victòria del 21-D?

—Des del respecte més escrupolós a Esquerra Republicana i a la CUP, perquè això ho hem patit junts. Especialment, amb Esquerra. Jo he compartit furgoneta i manilles amb Carles Mundó, Oriol Junqueras i Raül Romeva. I he compartit tres hores de calabós a l'Audiència

espanyola amb el vice-president Oriol Junqueras. Des del respecte més escrupolós, en aquestes eleccions pensem que la qüestió no són els partits sinó el país. Calen instruments excepcionals en una situació d'estat d'excepció. I aquesta és la primera raó d'haver articular Junts per Catalunya, que és una candidatura molt transversal amb gent de procedències molt diverses.

—I la segona?

—És important de restablir la normalitat democràtica que implica que el president Puigdemont i el seu govern, destituït de manera il·legítima, pugui tornar al Palau de la Generalitat. Per nosaltres, el motiu principal d'aquestes eleccions és això. Si no es restablís aquest govern amb el president al capdavant, els del 155 n'haurien tret profit. Quedarien ben satisfets amb això que aconseguirien. Aprofito els versos de Miquel Martí i Pol: 'I en acabat, que cadascú es vesteixi / com bonament li plagui i via fora!', però abans restablím la normalitat que ens han volgut arrabassar. Cal que el president entri al Palau... i a continuar construint la República.

—Si guanya les eleccions, el president Puigdemont ha de tornar?

—Sí. Claríssimament. Ell mateix ho ha explicat. La seva voluntat és poder tornar. Assumirà un risc molt alt. Si el poble l'escull i guanya les eleccions, davant dels ulls del món —que és més sensible que no pas com ens expliquen—, que pugui ser empresonat i s'impedeixi la voluntat democràtica de la gent serà una imatge demolidora. L'estatut deixa ben clar que tan sols hi ha quatre vies per les quals el president pot cessar: per dimissió, per moció de censura, per inhabilitació judicial o per mort. No hi ha pas un cinquena raó que digui: 'Perquè el senat espanyol per majoria absoluta decideixi que no li agrada aquest govern.' Això és impensable democràticament. Molta gent arreu del món viu perplexa la situació actual d'una Catalunya governada per un partit amb onze diputats i el 8% dels vots. ■

Hem de mantenir un respecte insubornable als altres. Si algú vol estar emprenyat i ressentit, que siguin els altres

Si no es restablís aquest govern amb el president al capdavant, els del 155 n'haurien tret profit

Els editors recomanen... 200 llibres per a triar aquestes festes

Lletres Ja fa anys que l'especial de llibres de VilaWeb dóna protagonisme als editors, que recomanen tres llibres que han publicat i... un de la competència

MONTSERRAT SERRA

Una seixantena de segells editorials del país, ordenats per ordre alfabètic, han participat en aquest especial. Els hem proposat que recomanin tres títols propis i un de la competència. D'aquesta manera, us oferim dos centenars de títols disponibles a les llibreries per triar aquestes festes. Cada títol conté l'enllaç amb la fitxa del llibre de la web de l'editorial (en alguns casos, la fitxa és d'una llibreria), per obtenir informació de l'obra.

Quant als llibres de la competència, hi ha com sempre una gran diversitat. Els més recomanats són dos: el volum de notes inèdit de Josep Pla, *Fer-se totes les il·lusions possibles*, editat per Destino; i una obra situada a la Cerdanya: *La casa de la frontera*, de Rafael Vallbona, premi Sant Joan de novel·la d'enguany, publicada per Edicions 62.

L'Altra Editorial és el segell que té més títols recomanats de la competència: hi ha *L'art de la ficció* de James Salter, diversos llibres de Carson McCullers, es repeteix la Vivian Gornik i també *Els fills de la llacuna* de Maria Guasch. Però aquí no s'acaba la llista

d'autores recomanades en l'apartat de la competència: cal comptar amb la recuperació d'*Els catalans als camps nazis*, de Montserrat Roig, i obres de Mercè Rodoreda i Víctor Català, ambdues publicades pel Club Editor. Entre els editors del País Valencià, s'ha repetit la *Poesia completa* de Marc Granell i també els contes d'*Això no és Amèrica* de Jordi Puntí. El començament de l'Any Pedrol ha dut força títols d'aquest autor repartits en tot d'editorials.

Pilar Beltran
EDICIONS 62

Paul Auster, 4321
Rafael Vallbona, *La casa de la frontera*

Montserrat Roig, *Els catalans als camps nazis*

I un de la competència...

Romain Gary, *Gos blanc*. Traducció de Jordi Martín Lloret (Angle Editorial)

Josep Cots
EDICIONS DE 1984

William Faulkner, *La mansió*
Victor Hugo, *Els treballadors de la mar*

Siegfried Lenz, *El desertor*

I un de la competència...

Aldous Huxley, *Els dimonis de Loudun* (Adesiara)

Jordi Raventós
ADESIARA EDICIONS

Algunes de les cobertes dels llibres per regalar per Nadal. vw

Petroni, *Satíricon*. Traducció de Sebastià Giralt

Nikos Kazantzakis, *L'última temptació de Crist*. Traducció de Pau Sabaté

Manuel Valldeperes, *Ombres entre tenebres*

I un de la competència...

Victor Hugo, *Els treballadors de la mar* (Edicions de 1984)

Pau Vadell

ADIA EDICIONS

Guillem Gavalda, *Brànquies*
Ismael Pelegrí, *De l'animal que s'imposa*

Lucia Pietrelli, *Violacions*

I un de la competència...

Aimé Césaire, *Quadern d'un retorn al país natal*. Traducció d'Anna Montero (Edicions del Buc)

Eugènia Broggi

L'ALTRA EDITORIAL

David Vilaseca, *Els homes i els dies*

Maria Guasch, *Els fills de la llacuna*

Vivian Gornick, *Vincles ferotges. La dona singular i la ciutat*
I un de la competència...

Mary Beard, *La veu i el poder de les dones* (Arcàdia)

Miquel Aadam

AMSTERDAM EDITORIAL

Carme Martí, *El camí de les Aigües*

Colm Tóibín, *La casa dels noms*. Traducció de Ferran Ràfols

Lize Spit, *El desgel*. Traducció de Maria Rosich

I un de la competència...

Jordi Puntí, *Això no és Amèrica* (Empúries)

Isabel Obiols

EDITORIAL ANAGRAMA

Ivan Jablonka, *Laètitia o la fi dels homes*

Arundhati Roy, *El ministeri de la felicitat suprema*

Tina Vallès, *La memòria de l'arbre*

I un de la competència...

Montserrat Roig, *Els catalans als camps nazis* (Edicions 62)

Rosa Rey

ANGLE EDITORIAL

Romain Gary, *Gos Blanc*. Traducció de Jordi Martín Lloret

Xavier Aliaga, *Les quatre vides de l'oncle Antoine*

Rebecca Solnit, *Esperança dins la foscor*. Traducció de Bel Olid

I un de la competència...

Vivian Gornick, *Vincles ferotges. La dona singular* (L'Altra editorial)

Joan Carles Girbès

ARA LLIBRES

Kilian Jornet, *Summits of my life. Somnis i reptes a la muntanya*

Lars Mytting, *El llibre de la fusta*
Jair Domínguez, *Ets un merda i ho saps*

I un de la competència...

Número extraordinari de *L'Avenç* 40 anys

Montse Ingla

EDITORIAL ARCÀDIA

Joan-Carles Mèlich, *L'experiència de la pèrdua. Assaig de filosofia literària*

Josep Quetglas, *Restes d'arquitectura i de crítica de la cultura*

Avishai Margalit, *De la traïció*
I un de la competència...

Vivian Gornick, *Vincles ferotges. La dona singular* (L'Altra editorial)

Núria Iceta

L'AVENÇ

Mireia Capdevila i Francesc Vilanova, *Nazis a Barcelona. L'esplendor feixista de postguerra (1939-1945)*

Virginia Woolf, *Flush*. Traducció Jordi Fernando
Joan Daniel Bezsonoff, *El fill del coronel*

I un de la competència...

Ngũgĩ wa Thiong'o, *A la Casa de l'Intèrpret*. Traducció Josefina Caball (Raig verd)

Alba Vinyes

L'EDITORIAL BARCINO

Ramon Llull, *Llibre d'amic i amat*. Versió de Sebastià Alzamora

Sòfocles, *Antígona. Electra*. Traducció de Carles Riba
Miquel Parets, *Crònica. Miquel Parets Vol. II* [La guerra els segadors]

I un de la competència...

Víctor Català, *De foc i de sang* (Club Editor)

Iolanda Batallé
BRIDGE

Toni Iturbe i il·lustracions de Jordi Lafebre, *50 moments literaris*. Traducció de Xavier Solsona

Carme Rusalleda i il·lustracions de Pilarín Bayés, *La màgia de la cuina*

Gonçal López-Pampló
BROMERA EDICIONS

Jordi Sebastià, *Quadern de l'Europa trista*

Verena Boos, *Taronges de sang*. Traducció de Ramon Monton Pasqual Alapont, *El mal que m'habita*

I un de la competència...
Carles Rebassa, *Eren ells* (Angle Editorial)

Us oferim dos centenars de títols disponibles a les llibreries per triar aquestes festes**Els editors**
EDICIONS DEL BUC

Núria Armengol, *Fractura*
Aimé Césaire, *Quadern d'un retorn al país natal*. Traducció d'Anna Montero
Pere Císcar, *Anit sempre*
I un de la competència...
Marc Granell, *Poesia completa (1976-2016)* (Institució Alfons el Magnànim)

Antoni Clapés
CAFÈ CENTRAL (col·lecció Jardins de Samarcanda)

Francesc Prat, *Celístia*
Sôgi, Shôhaku i Sôchô, *Tres veus lligades a Minase*. Traducció de Jordi Mas López
Ana Blandiana, *La meva pàtria A4*. Traducció de Corina Oproae
I un de la competència...
Mário Sa-Carneiro, *Poesia completa. Cartes a Fernando Pessoa*. Traducció de Vicent Berenguer (Lletra Impresa)

Isabel Martí
EDICIONS DE LA CAMPANA

Emanuel Bergmann, *El truc*
Robert Seethaler, *Tota una vida*
Darcey Bell, *Un petit favor*

Iolanda Batallé
CATEDRAL

Més d'un autor, *Antologia literària per tornar a la infantesa*
Xavi PérezNavarro, *El mal invisible*
I un de la competència...
Mercè Rodoreda, *La mort i la primavera* (Club Editor)

Glòria Gasch
COLUMNA i DESTINO

Lluís Foix, *El que la terra m'ha donat*
Josep Pla, *Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses*. Edició a cura de Francesc Montero (Edicions

Destino)
Sílvia Soler, *Relotges de sol*

Jordi Ferré
COSSETÀNIA EDICIONS

Francesc Joan Matas, *Els 14 vuitmils d'Òscar Cadiach Puig*
Manuel Forcano i fotografies de Chopo García-Die, *Catalunya 50 indrets jueus de l'edat mitjana*
Quim Marquès, *Arrossos*
I un de la competència...
Sir Arthur Conan Doyle, *Les aventures de Sherlock Holmes*
Maria Bohigas
CLUB EDITOR

Màrius Torres i Mercè Figueras, *Cartes a Mahalta*
Lluís Maria Todó, *Gramàtica dels noms propis*
Lutz Seiler, *Kruso*
I un de la competència...
Jordi Puntí, *Això no és Amèrica*

Joan Sala
EDITORIAL COMANEGRA

Manuel de Pedrolo, *La terra prohibida* (volum 1)
Joan de Déu Prats i Maria Padilla, *El gran llibre de les criatures fantàstiques de Catalunya*
Jordi Coca, *L'Emperador*
I un de la competència...
Més d'un autor, *Plouen poemes* (Eumo)

Oriol Ponsatí-Murlà
EDICIONS DE LA ELA GEMINADA

Natalia Ginzburg, *Valentino*. Traducció d'Anna Casassas
Aristòtil: *Física*. Traducció i introducció de Joan Ferrer Gràcia
Prudenci Bertrana: *Josafat* (amb 22 il·lustracions d'Alfred Kubin)
I un de la competència...
Xavier Rubert de Ventós. *Si no corro, caic* (Empúries)

vilaweb.cat
16 i 17 desembre 2017

🏠 SIGNATURES VEUS ACTUALITAT 7DIES DESCONNECTA 24H

Marta Selvas EDITORIAL EMPÚRIES

Nickolas Butler, *Al cor dels homes*

Jordi Puntí, *Això no és Amèrica*

Vicenç Pagès, *Robinson*

I un de la competència...

Carson McCullers, *El cor és un caçador solitari* (l'Altra Editorial)

Montse Ayats EUMO EDITORIAL

Agnès Brossa, *Em dic Joan i crec que soc dolent*

V. Amat, M. C. Bernal i I. Muntanà (ed.) i M. Abselam (il·l.), *Plouen poemes!*

Josep Puigsech, *La Revolució Russa i Catalunya*

I un de la competència...

Manuel de Pedrolo, *La terra prohibida* (Comanegra)

Ignasi Moreta FRAGMENTA EDITORIAL

Pere Lluís Font, *Filosofia de la religió. Sis assaigs i una nota*

José Tolentino Mendonça, *Petita teologia de la lentitud*

Flavia Company - Luciano Lozano, *L'escola de la Haru*

I un de la competència...

Josep Pla, *Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses*. Edició a cura de Francesc Montero (Edicions Destino)

Joan Tarrida GALAXIA GUTENBERG

Monika Zgustova, *Vestides per a un ball a la neu*

Jordi Carrión, *Barcelona. Llibre dels passatges*

Lluïsa Julià, *Maria-Mercè Marçal. Una vida*

I un de la competència...

Marina Garcés, *Nova Il·lustració radical* (Anagrama)

Gracià Sánchez EL GALL EDITOR

Thomas Bernhard, *L'imitador de veus*

Jordi Julià, *Marques de mans*

Vera Pavlova, *A banda i banda del petó*

I un de la competència...

Virginia Woolf, *Flush* (L'Avenç)

Matilde Martínez GODALL EDICIONS

Kim Ae-ran, *Corre, pare, corre!* Traducció de Mihwa Jo Jeong i Alba Cunill

Wu Ming, *L'invisible arreu*. Traducció d'Oriol Fuster Cabrera

Víctor Obiols Bocanegra, *Sacrilegis. Poemes músicats de clàssics catalans*

I un de la competència...

Mònica Batet, *Neu, ossos blancs i alguns homes més valents que els altres* (Meteora)

Els editors EDITORIAL GREGAL

Larry Tremblay, *El Crist obès*. Traducció de Ricard Ripoll

Pau Faner, *Com s'assembla la vida als somnis*

Més d'un autor, *"Tumulto". Meditacions sobre l'octubre català* (2017)

I un de la competència...

Aurora Bertrana, *Paradisos oceànics* (Rata)

Ester Andorrà LABREU EDICIONS

Antònia Vicens, Míriam Cano i Martí Sales, *Cremen cels*

Zoraida Burgos, *Convivència d'aigües* (poesia completa)

Eduard Escoffet, *Menys i tot*

I un de la competència...

William Shakespeare, *Tots els sonets*. Edició i epíleg de

D. Sam Abrams. Traducció de Gerard Vergés (Adesiara)

Maria Muntaner LEONARD MUNTANER EDITORS

Com elles. Una antologia de poetes occidentals del segle XX, Mireia Vidal-Conte (ed.)
Antoni Tugores, *Moriren dues vegades. Daria i Mercè Buxadé, infermeres catalanes assassinades a Mallorca l'any 1936*
Lluís Calvo, *Llum a l'arsenal. Cent poemes* (antologia 1987-2017)

I un de la competència...

Jutta Dittfurth, *Ulrike Meinhof, la biografia*. Traducció de Daniel Escribano. (Tigre de Paper)

Marc Moreno LLIBRES DEL DELICTE

Ariadna Herrero, *Seràs un dels nostres*

Més d'un autor, *Assassins de Girona*

Ramona Solé, *Instint de supervivència*

I un de la competència...

Xavier Gual, *La noia de la caravana* (Fanbooks)

Vicent Baydal LLIBRES DE LA DRASSANA

Eduard Mira, *El tinent anglès*

Josep Vicent Miralles i il·lustracions de Paula Bonet, *Tirant lo Blanch*

Pau Martínez, *L'animal. Una llarga conversa amb Miquel Àngel Landete, Senior*

I un de la competència...

Vicent Beltra i Carles Segura, *Els parlars valencians* (PUV)

Jordi Rourera EDICIONS DE LA MAGRANA

Raimon, *Tot el que he cantat*

Miquel Caminal, *Demorcràcia*

i plurinacionalitat

Josep M. Bricall, *Una certa distància*

I un de la competència...

Maria Guasch, *Els fills de la llacuna* (L'Altra editorial)

Ramon Mas**MALES HERBES**

Nikos Khuliaràs, *L'altra meitat* Traducció de Mercè Guibert

Ray Bradbury, *Un cementiri de llunàtic*. Traducció de Martí Sales

Sebastià Roig i Toni Benages, *Narcís Monturiol i les pedres de l'infern*

I un de la competència...

Mircea Cartarescu, *Solenioide* (Edicions del Periscopi)

Mònica Estruch**EDITORIAL****MEDITERRÀNIA**

Fra Mateu Sanclimens i il·lustracions de Miquel Oliveras, *Vida de sant Francesc d'Assís*

Hettie Bingham, *Banksy trenca les regles*

Hug Llàcer, *Oficis de convent. El dia a dia dels frares no clergues*

I un de la competència...

Flavia Company, *Haru* (Catedral)

Ricard Vela**MÉS LLIBRES**

Eka Kurniawan, *La bellesa és una ferida*. Traducció de Marc Rubió Rodon

Salvador Company, *False Friends*

Joan Santamaria, *Narracions extraordinàries*

I un de la competència...

Bandi, *L'acusació* (Edicions del Periscopi)

M. Dolors Sàrries**EDITORIAL METEORA**

Víctor Alexandre, *Els amants de la rambla del Cellar*

Maria Nunes i il·lustracions de Josep M. Farré, *Rutes literàries de Barcelona*

Jaume Fuster, *Poema dit de la Redempció*

I un de la competència...

Miquel Martín, *Llegendes de mar de la Costa Brava* (Edicions Sidillà)

Antoni M. Bonet**NEOPÀTRIA**

Noèlia Vidal Calatayud, *La maledicció dels Bellvis*

Miquel Candel, *Esperant amb candeletes*

Antoni M. Bonet, *Amor cru*

I un de la competència...

Eduard Mira, *El tinent anglès* (Llibres de la Drassana)
Oscar París

ONADA EDICIONS

Jules Verne, *20.000 llegües de viatge submarí*. Adaptat per Antonis Papatheodoulou i il·lustrat per Iris Samartzi
Joanot Martorell, *Tirant lo Blanc per a infants*. Adaptat per Salvador Vendrell i il·lustrat per Oreto Cruzà
Juanjo Roda, *La cuina de la gent de la mar*

I un de la competència...

Fani Grande, *Jo sóc així i això no és problema* (Vincle)

Núria Pagès**PAGÈS EDITORS**

Annelise Heurtier, *Sweet Sixteen*. Traducció de Montserrat Franquesa

Josep Franco, *La Santa*
J. V. Foix, *Ho sap tothom i és profecia*

I un de la competència...

Rafael Vallbona, *La casa de la frontera* (Edicions 62)

Aniol Rafel**EDICIONS DEL PERISCOPI**

Colson Whitehead, *El ferro-*

carril subterrani. Traducció d'Albert Torrescasana

Mircea Cartarescu, *Solenioide*. Traducció d'Antònia Escandell Tur

Kent Haruf, *Cançó de la plana*. Traducció de Marta Pera Cucurell

I un de la competència...

Vicenç Pagès, *Robinson* (Editorial Empúries)

David Vid**EL PETIT EDITOR**

Oriol Jara, *Kim Jong-un, estimat diari*

Manel Joan i Arinyó, *A l'estiu el sexe somriu*

Francesc Mompó, *Com ales d'àngel negre*

I un de la competència...

Emili Piera, *La cuina de l'Albufera i les marjals* (Editorial Periferic)

Jesús Figuerola**PERIFÈRIC****EDICIONS**

Emili Piera, *La cuina de l'Albufera i les marjals*

Josep Lozano i Salvador Ven-

drell coord., *Nosaltres, els fusterians*

Salvador Vendrell, Joan Baldoví, *En clau valenciana*

I un de la competència...

Jaume Cabré, *Quan arriba la penombra* (Proa)

Josep Lluch**EDITORIAL PÒRTIC**

Joan B. Culla, *El tsunami*

Agustí Pons, *Zuric, 1917. Lenin, Joyce, Tzara*

Joan Lluís Bozzo, *Pepe i jo*

I un de la competència...

Roger Vinton, *La gran teranyina* (Edicions del Periscopi)

Josep Lluch**PROA EDICIONS**

Emily Dickinson, *Aquesta és la meva carta al món*. Traducció de Marcel Riera

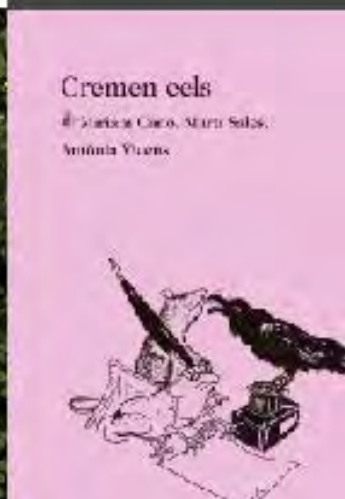
Martí Domínguez, *L'assassí que estimava els llibres*

Joan Margarit, *Un hivern fascinant*

I un de la competència...

J.L. Badal, *Les coses que realment han vist aquests ulls inexistents* (Rata)

Els editors de les PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

Maria Dasca, *Entenebrats. Literatura catalana i bogeria Els catalans i Llatinoamèrica (segles XIX i XX). Viatges, exilis i teories*, edició a cura de Corinna Albert, Roger Friedlein i Imma Martí Esteve
Judit Figuerola, *Andreu Nin, militant de la cultura*
I un de la competència...
Rafael Vallbona, *La casa de la frontera* (Edicions 62)

Jaume Llambrich Brull PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Ruth Troyano, *Retrats de vi. Enòlegs de la Universitat Rovira i Virgili*
Més d'un autor, *L'Ebre, un riu literari*. Edició a cura de J.S.Cid Català
Jordi Ginebra, *La nova normativa de l'Institut d'Estudis Catalans. Guia pràctica*
I un de la competència...
Enric Herce, *Simulacions de vida* (Males Herbes)

Amparo Jesús-María PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Vicent Beltran Calvo, Carles Segura-Llopes, *Els parlars valencians*
Jordi Carbonell, *Elements d'història de la llengua catalana*
Alfaro-Fuster. Assaig amb els dits. A cura d'Eva Dénia, Anacleto Ferrer
I un de la competència...
Marc Granell, *Poesia completa (1976-2016)* (Institució Alfons el Magnànim)

Sandra Ollo QUADERNS CREMA

Yanick Lahens, *Bany de lluna*
Edna St. Vincent Millay, *L'amor no ho és tot*
Francesc Trabal, *Novel·les (I)*
I un de la competència...
James Salter, *L'art de la ficció*. Pròleg d'Eduard Marquéz (L'Altra editorial)

Els editors de QUADERNS DE LA FONT DEL CARGOL

Vicenç Pagès Jordà, *La música i nosaltres*
Pep Bras, *Lifting*
M. Carme Arnau i Orts, *En el decreixer de la pluja*
I un de la competència...
Rafael Vallbona, *La casa de la frontera* (Edicions 62)

Els editors de RAFAEL DALMAU EDITOR

Agnès Vinas i Robert Vinas, *La Companyia Catalana a Orient*
Oriol Garcia Quera, *Cessetans. Entre Roma i Cartago*
F. Xavier Hernández Cardona, *Barcelona & Catalunya. Història d'un binomi*
I un de la competència...
Jaume Cabré, *Jo Confesso*

Laura Huerga RAIG VERD

Ngugi wa Thiong'o, *A la Casa de l'Intèrpret*. Traducció de Josefina Caball
Richard Flanagan, *Desig*. Traducció de Josefina Caball
Ali Smith, *L'accidental*. Traducció de Dolors Udina
I un de la competència...
Antoni Clapés, *Arbre que s'allunyà* (Labreu edicions)

Iolanda Batallé RATA

Aurora Bertrana, *Paradisos oceànics*
J.L. Badal, *Les coses que realment han vist aquests ulls inexistents*

L'Altra Editorial és el segell que té més títols recomanats de la competència

El començament de l'Any Pedrolo ha dut força títols d'aquest autor repartits en tot d'editorials

Han Kang, *La vegetariana*.

Traducció de Jo Mihwa

I un de la competència...

Carson McCullers, *Entre la solitud i el somni* (L'Altra editorial)

Laura Álvarez

ROSA DELS VENTS

Mercè Falcó, *L'illa de Bembé*

Ricard Ustrell, *Sense tu*

Bea Cabezas, *La nit abans*

I un de la competència...

Per Petterson, *Sortir a robar cavalls* (Club Editor)

Francesc Gil-Lluch

EDICIONS SALDONAR

Joan Serra Carné i Sara González, *El part dels comuns*

Joan Julibert, *La causa del periodisme*

Núria G. Caldés, *La vida mana*

I un de la competència...

Joseph Conrad, *Memòria personal* (L'Avenç)

Borja Català

SEMBRA LLIBRES

Txarango i Gemma Capdevila, *Obriu les portes*

Antoni Rubio, *Black Friday*

David Fernández i Anna Gabriel, *August Gil Matamala. Al principi de tot hi ha la guerra*

I un de la competència...

Colson Whitehead, *El ferrocarril subterrani* (Edicions del Periscopi)

Judit Pujadó

EDICIONS SIDILLÀ

Ernest Costa i Savoia, *Hem votat! Cartells, pancartes, murals i banderes de l'1-O*. Edició bilingüe català/anglès amb traducció de Gary Gibson.

Llorenç Roviras i Marc Castellet, *Amunt! Les festes de l'arbre als Països Catalans*

Nan Shepherd, *La muntanya viva*. Traducció d'Aurora Ballester. Pròlegs de Núria Picas i Robert Macfarlane

I un de la competència...

Josep Pla, *Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses*. Edició a cura de Francesc Montero (Edicions Destino)

Arnau Carné i Marc Garcés

TIGRE DE PAPER

Manuel de Pedrolo, *Tocats pel foc*. Pròleg de Marina Garcés

Tirso W. Sáenz, *El Che ministre*. Testimoni d'un col·laborador.

Traducció d'Arnau Carné

Louise Bryant, *Sis mesos rojos a Rússia*. Traducció de Àngel Ferrero

I un de la competència...

Manuel De Pedrolo, *Milions d'ampolles buides* (Sembra Llibres)

Carme Torrent

VERDAGUER EDICIONS

OIR. *Canigó de Jacint Verdaguer*. Veu i versió de Lluís Soler. (llibre + CD)

Jacint Verdaguer, *Al Cel*. A cura de Pere Tió

Jacint Verdaguer, *Pàtries*. Selecció a cura de Ricard Torrents i pròleg de Vicent Partal

I un de la competència...

Josep Pla, *Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses*. Edició a cura de Francesc Montero (Edicions Destino)

Isabel Monsó

VIENA EDICIONS

Jakob Wegelius, *La mona de l'assassí*. Traducció d'Elena Martí Segarra

Sir Arthur Conan Doyle, *Les aventures de Sherlock Holmes*. Traducció de Xavier Zambrano

Élise Desaulniers, *Pensar abans d'obrir la boca*. Traducció de Maria Llopis

I un de la competència...

Kent Haruf, *Nosaltres en la nit*. Traducció d'Anna Turró (Angle Editorial)

MARTA ROVIRA

‘Cal gestionar la pròxima etapa amb menys paternalisme’

Entrevista a la secretària general d'ERC i número 2 de la candidatura de Barcelona

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS I VICENT PARTAL

Quan falta poc més d'una setmana per a la jornada electoral, Marta Rovira, secretària general d'ERC i candidata número 2 del partit per Barcelona, ens rep a la seu del carrer de Calàbria, a Barcelona. El centre d'operacions dels republicans és un formiguer, bull d'activitat. La

campanya no permet ni un minut de relaxació i tot són entrades i sortides, trucades, reunions, entrevistes i actes. Rovira aprofita la conversa per deixar clares algunes idees que han portat una certa confusió aquests primers dies de campanya. La unilateralitat, el candidat a la presidència, els possibles pactes de

govern amb els comuns, l'amenaça de violència extrema, entre més.

—Amb quin objectiu ha d'anar a votar la gent el 21-D?

—És bastant clar què són aquestes eleccions. Són unes eleccions convocades il·legítimament, imposades clarament

El 21-D és el referèndum que el govern espanyol no es va atrevir mai a acceptar

Hem de prendre'ns el 21-D com un referèndum que revalidi l'1-O

pel PP, Ciutadans i el PSC. Nosaltres hem de pensar que són aquell referèndum que el govern espanyol no es va atrevir mai a acceptar. Tenim la certesa que havien pressionat el govern espanyol perquè acceptés que es convoqués el referèndum. Nosaltres hem de prendre'ns el 21-D com un referèndum per obtenir el mandat democràtic que revalidi l'1 d'octubre i el 27 d'octubre, i que reculli l'esperit del 3 d'octubre, d'aquest país que es va alçar contra la repressió judicial, policíaca i econòmica.

—Aleshores no es tracta de restituir el govern que Rajoy va voler destronar?

—Jo crec que el 21-D és clarament per a ratificar la feina feta i la República proclamada. Per a tenir el mandat com més ampli possible. Perquè, segons la fortalesa i la potència del mandat democràtic a favor de les forces republicanes, podrem acabar construint la República amb molta més velocitat. És clar que haurem d'escollir un govern. Haurem d'escollir el govern que hagin decidit els ciutadans de Catalunya a les urnes. Perquè el govern que tenim en aquest moment no ha estat escollit pels ciutadans. I el govern que hem de restituir ha de ser el govern escollit democràticament pels ciutadans. Serà el govern que permetin les majories parlamentàries que surtin del 21-D.

—Per tant, el president Puigdemont i els quatre consellers de Brussel·les no són el govern que reconeixem actualment?

—Sempre hem dit que són el govern legítim. És l'últim govern que sí que van decidir i votar els ciutadans d'aquest país democràticament. El govern del PP imposat té un suport del 8% dels vots i pren decisions polítiques. Ha tancat les ambaixades a l'exterior i ha renunciat al retorn comercial que aporten; ha aturat la renda garantida de ciutadania; ha destituït el major Trapero i l'ha relegat a tasques administratives; ha aturat les subvencions al sector industrial... No és legítim perquè no l'ha triat la gent, però tampoc no és legítim per les decisions que pren, que no representen a la majoria parlamentària actual.

—Ens podeu desfer l'embolic sobre qui és el candidat d'Esquerra? És Oriol Junqueras, Marta Rovira o Carles Puigdemont?

—Ho hem dit molt clar. El candidat de la nostra llista és Oriol Junqueras. Treballem perquè Oriol Junqueras sigui qui pugui liderar la nova fase que comença. És una fase que consisteix a construir la República. Ens sembla que és el millor candidat possible. I a l'estat espanyol també li ho sembla; per això encara el manté empresonat. Oriol Junqueras és una persona que té tots els atributs per a sumar, per a cosir i per a assumir tota la representativitat que ha de tenir aquesta fase constituent de la República. Per això ens presentem en una llista amb ell al capdavant. Però és evident —sempre hi hem de posar un però— que anem a unes eleccions amb unes circumstàncies que són absolutament anòmales. Oriol Junqueras és a la presó. El president Puigdemont és a l'exili. Hi ha una situació judicial i legal que no sabem com acabarà.

—Què voleu dir?

—A nosaltres ens sembla que una bona manera de rehabilitar Oriol Junqueras com a candidat i perquè surti de la presó és votant-lo. Per això diem que el nostre candidat és ell. Pensem que si la gent el vota podrà sortir de la presó per prendre l'acta de diputat al parlament. Sempre ho hem dit: el nostre candidat és Oriol Junqueras. Si la situació judicial o legal crea dificultats de poder-lo elegir, tenim recanvis i molta gent ben preparada. Em sembla que aquest és un discurs que fa justícia al moviment independentista, que no s'ha fonamentat mai en un nom, un càrrec ni una persona. És un moviment molt ampli. I sempre l'hem basat en aquest esperit. Aquí no es tracta d'un nom, ni de dos ni de tres. Es tracta d'un moviment ciutadà que empeny perquè aquest país avanci.

—Fins a quin punt Oriol Junqueras no és segrestat per impedir-vos a vosaltres de parlar lliurement? Heu de mirar què dieu per si pot perjudicar la seva situació?

—Això que passa és molt curiós. Nosaltres diem allò que hem dit sempre i és interpretat a gust de cada conveniència. Sempre hem dit les mateixes coses. Al començament de la campanya es va interpretar com una renúncia als objectius polítics. I no hem renunciat a cap objectiu perquè creiem que és el millor que podem fer pel nostre país. Ara, a mitja campanya, es reinterpreten les mateixes coses que hem dit sempre com un nou canvi d'objectiu. Sempre hem dit això, però en cada moment es fa servir en un sentit diferent segons com convingui a qui ens vol interpretar. Esquerra Republicana no ha variat el seu relat i no ha variat els seus objectius. Perquè no en tenim d'altres. Som la garantia de República. Som garantia d'acabar la feina. Som aquella gent que vam garantir l'1 d'octubre i que garantirem arribar fins al final. No renunciarem mai als nostres objectius polítics.

—Us sentiu coartada a l'hora d'expressar-vos? Ja us apunten amb la diana.

—Ells pretenen que la nostra paraula no sigui lliure. Però si jo actués amb aquesta prevenció i no amb l'absoluta llibertat de defensar allò que penso que és millor, no seria una bona candidata. I no voldria entrebancar la representació d'una de les llistes independentistes al parlament. Jo continuo presentant el mateix projecte amb les mateixes paraules, el mateix rigor i el mateix objectiu que fa uns quants mesos. És cert que cada vegada que ens expressem amb fermesa i determinació en aquesta campanya apareixen informes filtrats als mitjans de comunicació o noves instruccions d'investigació contra nosaltres. Però venim d'on venim, hem fet l'1 d'octubre, i anem on hem d'anar, a construir la República.

—Quin impacte emocional té la situació del president d'ERC a dins del partit?

—Els primers dies vam sentir una tristesa infinita. Per la situació que vivia l'Oriol, i també tots nosaltres. De la tristesa, n'hem tret ara una energia d'indignació. I aquesta energia fa que lluitem cada dia. Creiem que la millor

Rovira parla sobre la unilateralitat, el candidat a la presidència, els possibles pactes de govern amb els comuns, l'amenaça de violència extrema... A.S.

manera de lluitar perquè l'Oriol surti de la presó és defensar tan bé com sigui possible aquesta candidatura i defensar-lo a ell com a candidat. De la tristesa i la indignació, en surt una energia per aconseguir la seva llibertat i els objectius que sempre hem defensat.

—Com es pot avançar sense la via unilateral si el govern espanyol no té intenció de negociar res amb els independentistes?

—És una mica la mateixa pregunta d'abans sobre si la situació de l'Oriol ens condicionava el discurs. Sempre hem dit el mateix. Prioritzem la via del diàleg i la negociació. Però és que ho hem dit tota la vida. Entenem que és el que han de fer dues parts en un context democràtic en el marc de respecte pels mandats democràtics. Això no ho hem variat. Sempre hem dit que, si el govern espanyol no s'asseu a negociar i dialogar, haurà d'assumir les conseqüències d'aquesta absència de diàleg i negociació. Si una cosa no farem serà quedar-nos blocats políticament. Continuarem treballant

per fer avançar el país. Ho farem sense demanar permís al govern espanyol. Però, em pregunto: algú encara té dubtes de què farà Esquerra Republicana? Em sorprèn enormement. Som aquella gent que ho hem fet tot perquè l'1 d'octubre es pogués fer. Som els que hem treballat al parlament per tenir la llei del referèndum i la llei de transitorietat. Algú encara pensa que Esquerra no farà tant com calgui per començar aquesta etapa que ha de tenir un gran diàleg de país amb vocació constituent? Em sorprèn que encara hi hagi qui en pugui dubtar.

—Potser la gent dubta arran d'allò que va passar després del 27 d'octubre. Després de portar el mandat de l'1-0 al parlament, no va passar tot allò que s'havia dit que passaria...

—És molt important que els independentistes posem tota la pressió al 21 de desembre. Perquè tot allò que hagi de passar a partir d'aquell dia cal que tingui el màxim de suport de la ciutadania. Cal que el mandat sigui molt potent. Hem d'anar a votar tots. Si posem la pres-

sió al dia 21, el dia 22 ens asseurem i mirarem quina fortalesa té el mandat i començarem a construir. Que ningú no tingui cap dubte de què passarà el dia 22. El 21 de desembre juguem amb un cert avantatge. Perquè Rajoy ha convocat les eleccions perquè li imposaven un referèndum que no va poder acceptar. I va haver de fer unes eleccions. I el mandat que en surti haurà de ser reconegut i respectat per moltíssima gent que ens observa des del dia 1 d'octubre. Si guanyem i el mandat és fort, tindrem moltes més complicitats i la nova etapa podrà començar de manera diferent de com va acabar el 27 d'octubre. Recordem que sis dies després teníem mig govern a la presó i l'altre mig a l'exili. Una de les amenaces que hi havia damunt la taula es va fer efectiva. Aquella mateixa tarda, el fiscal va presentar la querella. Hem après moltes coses en aquesta etapa viscuda. Sabem que el PP, Ciutadans i PSC estan disposats a fer qualsevol cosa per la unitat d'Espanya, per sobre dels drets fonamentals i les llibertats públiques. Estan disposats a degradar l'estat de dret, a quedar aïllats inter-

nacionalment i a fer servir la violència. Hem de començar la nova etapa amb un mandat molt fort i ser conscients de quina és la manera de reaccionar de l'estat espanyol.

—Hi ha cap prova que la comunitat internacional o Europa hagi forçat Rajoy a convocar les eleccions? S'ha dit molt, però ningú no ha demostrat que fos així...

—El dia 10 d'octubre vam anar al parlament per fer la declaració d'independència d'acord amb el mandat de l'1-O, però vam assumir el compromís i vam suspendre la declaració. Això es va fer perquè teníem propostes de mediació damunt la taula. Algunes es van saber i algunes altres no. Es va fer pública la de Suïssa, la del grup The Elders... Ens demanaven a nosaltres si acceptaríem un referèndum acordat. I nosaltres els dèiem que evidentment que hi estaríem d'acord. Ells es pensaven que nosaltres no l'acceptaríem, però ja havíem fet l'1 d'octubre. I enteníem que si ens oferien d'obtenir un mandat democràtic que havia de tenir el reconeixement i l'acord

Haurem d'escollir el govern que hagin decidit els ciutadans a les urnes

Sempre ho hem dit: el nostre candidat és Oriol Junqueras

Rovira aprofita la conversa per deixar clares algunes idees que han portat una certa confusió aquests primers dies de campanya. ALBERT SALAMÉ

De la tristesa i la indignació, en surt una energia per aconseguir la llibertat de l'Oriol

El centre d'operacions dels republicans és un formiguer, bull d'activitat. ALBERT SALAMÉ

de l'estat espanyol i la comunitat internacional, també devien oferir aquesta solució al govern espanyol.

—No trobeu que s'havia d'haver explicat l'amenaça de violència extrema perquè fos la gent qui decidís quin risc volia assumir després del 27 d'octubre? Es va gestionar amb paternalisme aquella situació?

—Hi estic d'acord. Vaig fer autocrítica. Vaig dir que el procés ha d'avançar a partir d'ara amb més informació i més transparència. S'han d'explicar més coses a la gent. I cal gestionar la pròxima etapa amb menys paternalisme. La conjunció que s'ha donat entre les institucions del país i la ciutadania és la que ens dona més força. I només és possible si s'actua amb més transparència. L'1 d'octubre, quan vam veure que es produïa aquella violència ben d'hora al matí, vam fer una valoració les diverses forces polítiques per decidir si aturàvem el referèndum. No volíem assumir aquell escenari de repressió política i violència. Quan vam fer aquest plantejament, vam intentar concertar-lo amb la ciutadania als col·le-

gis electorals. Però tothom ens va dir que féssim les declaracions polítiques que volguéssim, però la gent estava decidida a protegir les urnes i els col·legis. Hi havia una determinació a oferir resistència pacífica contra la vulneració de drets i l'amenaça. Això era un indicador clar que nosaltres no podíem prendre decisions amb paternalisme, donant per fet que la ciutadania no podia implicar-se en la decisió. Cal més informació i més transparència. La ciutadania ha marcat el pas d'aquest procés. Crec que és la manera de continuar la fase següent.

—Aleshores, quins són els compromisos concrets d'ERC per fer efectiva la independència a partir del 21-D?

—Tenim uns punts comuns de les tres forces del bloc republicà. Hem de restituir les institucions democràtiques. Les hem de tornar a posar a mans dels ciutadans de Catalunya. Són ells els que han de decidir qui volen en aquestes institucions. La resta de partits ens diuen que, si guanyem nosaltres, tornaran a aplicar l'article 155. Això és d'una potència democràtica molt forta. Votar-nos a nosaltres és una

garantia de respecte pels resultats. També volem aturar el 155. Si ells el tornen a imposar, haurem de resistir i haurem de frenar la imposició. Caldrà restaurar les coses que han destrossat aquestes setmanes. Caldrà reobrir les oficines del govern a l'exterior. Caldrà restituir el major Trapero, si ell ho accepta. El seu reconeixement social és brutal i ha de tornar a ocupar el lloc de major del cos de Mossos d'Esquadra. També haurem d'avançar cap a la República.

—Com es pot fer?

—Per nosaltres, cal obrir un diàleg de país amb vocació constituent perquè els ciutadans puguin debatre i decidir com ha de ser aquesta República. I des del govern i el parlament s'han de tornar a fer efectives les decisions preses que implicaven fer República. Per exemple, podem treballar més contra la pobresa energètica. Cal signar el conveni amb les elèctriques, desenvolupar el reglament que permeti tenir clar com es pot intervenir per evitar els talls de llum, aigua i gas. També podem fer passos clars per la igualtat d'homes i dones. No sempre

cal fer articles de lleis del parlament que després suspèn el Tribunal Constitucional. Podem fer feina de concertació amb sindicats, patronals i més agents socials perquè les dones i homes d'aquest país cobrem el mateix sou en la mateixa posició laboral. Aquestes coses, les podem anar desenvolupant al marge del que digui el Tribunal Constitucional perquè hi ha camí per recórrer que no consisteix sempre a fer lleis. Posem-nos a fer República. Deixem-nos de declaracions simbòliques.

—La llei de transitorietat és vàlida ara per a avançar en aquesta construcció de la República?

—La vam reformular en la resolució que va aprovar el parlament el 27 d'octubre. Ja la vam readaptar. Vam definir les fites principals que ens proposàvem d'implementar aquell dia. Jo crec que fa falta una reflexió de la mateixa característica del 27 d'octubre. Cal agafar la llei de transitorietat i mirar de quina manera es pot implementar, quant temps cal per a fer-ho, quins són els seus objectius prioritaris... Si tornem a tenir una reacció com la que hem tingut de l'estat espanyol, tornarem a quedar a mig camí si no replantegem l'estratègia. Però és evident que per nosaltres és vigent la llei. Tenim un compromís amb la ciutadania per fer la República. Això no canviarà. Cal obtenir un mandat potent, ampli i indubtable el 21 de desembre. Tenim el bloc dels republicans, que no som adversaris entre nosaltres, i tenim el bloc dels monàrquics, que són aquells que hem de derrotar.

—Descarteu formar govern amb Catalunya en Comú i més formacions d'esquerra si l'aritmètica ho permet?

—Això ha de quedar molt clar. Esquerra Republicana farà un govern independentista. Això ho vam començar els tres partits independentistes junts i ho acabarem tots tres junts. Som garantia que al govern de la Generalitat hi hagi un govern independentista. Som garantia de fer República. Només necessitem un mandat claríssim. Haurem de fer un

govern amb l'acord de Junts per Catalunya i la CUP, però també és evident que voldrem anar a buscar més espais perquè s'afegeixin a la construcció de la República. Crec que en determinats moments podrem obtenir el suport d'aquests espais si encarem la construcció de la República d'una manera determinada.

—Com valoreu que la CUP digui per primera vegada que està disposada a entrar en el govern?

—És positiu que una força democràtica i política com la CUP pensi a acudir a les eleccions no tan sols per presentar resolucions al parlament sinó per assumir responsabilitats en un moment com aquest. El nostre objectiu és tenir un govern fort. ERC ha fet molts esforços perquè el govern sigui molt fort i sigui molt transversal. Hem construït una llista des de la diversitat d'aquest país.

—Dieu que el camí cap a la independència s'allarga. Molt? Ens podem fer una idea de la llargada?

—És evident que una de les lliçons que podem extreure del trajecte recorregut és la reacció que ha tingut l'estat espanyol. I l'independentisme ha assumit que no vol un escenari de violència ni de repressió política i judicial, ni de perjudici per a l'economia. Ens hem de readaptar a la reacció del govern espanyol. Ho hem de fer de manera que no afegeixi més violència policíaca ni més violència judicial. Tenim una gran oportunitat el 21 de desembre. Fins ara hem conegut la repressió, però si el 21 de desembre obtenim el mandat democràtic podem aconseguir que sigui respectat i reconegut per molta més gent. Hem de veure com reaccionarà el govern espanyol al resultat d'unes eleccions que ha imposat i que ha tutelat. Si són demòcrates, hauran de respectar el mandat de les urnes. Tindrem molta més fortalesa a l'hora d'exigir al govern espanyol que s'assegui a negociar. I si no, haurem de fer valer el mandat democràtic com l'hem fet valer la legislatura passada. I haurem de veure com fem un 1 d'octubre en forma de República. ■

Si el 21-D guanyem i el mandat és fort, tindrem moltes més complicitats

Això ho vam començar els tres partits independentistes junts i ho acabarem tots tres junts

Un concentrat davant el Museu de Lleida parla indignat amb un dels mossos que protegeixen el museu. ALBERT SALAMÉ

Matí d'*indignació*, càrregues i crits a Àngel Ros en la protecció dels *béns de Sixena*

JOSEP REXACH

A l'exterior, nervis continguts · Crònica del matí al Museu de Lleida, abans de la sortida de les obres de Sixena

Un miler de persones s'ha concentrat a fora el Museu de Lleida per a protestar contra la sortida de les obres de Sixena que el jutge d'Osca ha ordenat de traslladar avui. A l'entorn del museu s'han vist dos fronts. En l'un, situat al costat de l'aparcament, cinc-cents ciutadans s'han concentrat des de mitjanit per protestar contra el desplegament dels Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Civil, que han

protegit l'arribada d'un camió i una furgoneta preparats per a traslladar les obres. Aquest era el front institucional, per on han passat alguns líders polítics: alguns per atendre els mitjans i alguns per a ser escridassats, com ha estat el cas del paer Àngel Ros, que de matinada havia entrat al museu. A dins, des de les tres de la matinada, hi ha tècnics aragonesos i personal del Museu de Lleida, com també el president del centre, Josep

Giralt, per a vetllar que els béns siguin embalats correctament.

Però el front on hi ha hagut més tensió era a l'altre cantó del Museu de Lleida, per on entren els vehicles i, previsiblement, hauran de sortir les peces en direcció al nou emplaçament. Unes tres-cents persones de totes les edats tallaven aquest accés quan els Mossos han provat de desallotjar-los i muntar un cordó fent ús de la força. De lluny, des de dins el recinte del museu, els agents de la Guàrdia Civil observaven l'escena sense immutar-se. La multitud no

volia fer cap pas enrere i els agents han començat a donar cops de porra per guanyar terreny, cosa que ha originat caigudes i trompades. 'Què feu? Som els vostres germans!', cridava una noia amb un megàfon mentre els crits s'escampaven entre la gent. La pugna entre ciutadans i policia ha durat si fa no fa vint minuts, fins que els Mossos han col·locat unes tanques per a substituir el cordó humà.

Ara, calma tensa fins que els vehicles amb les obres surtin del Museu. La gent continua concentrada davant el centre esperant un moment

‘Què feu? Som els vostres germans!’, cridava una noia amb un megàfon mentre els crits s’escampaven entre la gent

que les sentències judicials cerquen des de fa més de dos anys.

‘Que serveixi de lliçó’

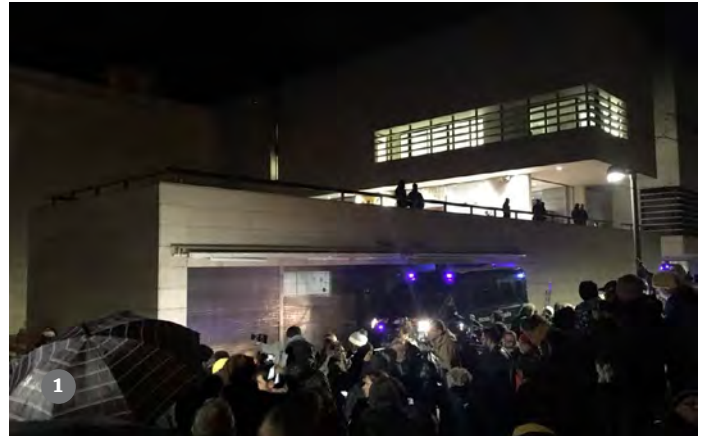
La part més institucional – però també reivindicativa – de la concentració ha estat la intervenció d’alguns polítics que han anat a donar suport als concentrats. El més matiner, Joan Tardà, diputat d’ERC al congrés espanyol, que deia que això que es viu avui a Lleida ha de servir de lliçó de futur: ‘No ens podem permetre el luxe, com a ciutadans lliures del segle XXI, d’aguantar tanta misèria’, ha dit als periodistes. Mentrestant, un grup de gent entonava ‘Els segadors’. I uns altres cridaven ‘Així no!’, ‘Lladregots’ i ‘Àngel Ros, botifler’, mentre brandaven fotocòpies del document que acredita la propietat catalana de les obres d’art.

El número dos d’ERC a Lleida, Bernat Solé, recordava que el procés de trasllat s’havia accelerat aquestes últimes setmanes per culpa de l’aplicació de l’article 155 de la constitució espanyola i que s’executa una sentència provisional que no és ferma. A pocs metres, Laura Borràs, candidata de Junts per Catalunya, juntament amb el

company de candidatura Josep Maria Forné, deixava anar ‘és que no hi ha dret’, mentre feia una fotografia del camió que s’endurà les obres.

També hi havia la candidatura de la CUP a Lleida, Mireia Boya, que criticava durament Àngel Ros. ‘Que no torni a anar al museu a menys de cinc-cents metres, perquè la gent està molt enrabada i té memòria’, ha dit. I ha recordat que ell havia donat suport a l’aplicació del 155, fet que ha permès a l’Aragó d’accelerar el procés judicial.

El líder de Demòcrates per Catalunya, Antoni Castellà, que concorre a les eleccions dins la llista d’ERC, ha volgut recordar que antigament el monestir de Sixena formava part de la diòcesi de Lleida, però que per motius polítics se’n va segregar. ‘Són obres que van ser adquirides legalment. I, per sobre de tot, hi ha hagut grans professionals en aquest museu que han vetllat per restaurar-les i conservar-les’, ha dit. I ha afegit: ‘Els és absolutament igual el futur de les obres d’art. Podríem dir que s’estimen més que es degradin que no pas que estiguin en territori català. Els importa un rave el valor d’aquestes obres’, ha reblat. ■

1. Centenars de persones concentrades davant el Museu de Lleida de matinada. Dins, llums encesos mentre la Guàrdia Civil empaqueta els béns de Sixena. J.R. // 2. Alguns dels concentrats amb una pancarta que considera un ‘atracament’ el trasllat de les obres imposat per Méndez de Vigo. ALBERT SALAMÉ // 3. Un manifestant amb un megàfon davant el cordó dels Mossos d’Esquadra per a protegir el Museu de Lleida. ALBERT SALAMÉ

Periple cap a Sixena

JOSEP REXACH

«A vuitanta quilòmetres altres persones ja esperaven impacients l'arribada de les 44 obres. Calia veure l'altra cara de la moneda. Vaig agafar el cotxe, i carretera i manta a través del Baix Cinca i els Monegres»

El monestir de Sixena és a pocs metres del poble que dona nom a aquesta construcció del segle XII. És enclavat en un oasi de quarteres de terra des d'on es poden albirar sense esforç els terrenys àrids tan característics dels Monegres. La carretera que mena al monestir passa pel mig del poble, un poble d'aquells per on no corre mai ni una ànima. I encara menys un dia hivernal d'entre setmana. Però ahir els vorals eren un formigueig. Cap a dos quarts de quatre de la tarda, una furgoneta i un camió escortats per uns quants tot-terrenys de la Guàrdia Civil entraven al poble per agafar el desviament cap al monestir. A la cruïlla, una vintena de persones amb banderes aragoneses cridaven com si arribés Marshall. Celebraven el retorn de les

obres de Sixena que només una hora abans havien sortit del Museu de Lleida.

Ahir va ser una jornada frenètica. Un 'espoli', la paraula més repetida entre els concentrats que van envoltar durant tot el dia el Museu de Lleida i que confiaven que l'inevitable no s'acabés esdevenint. Però era una esperança vana, sense base palpable. A mig matí, quan es va resoldre un recurs que hauria pogut evitar el trasllat, el del TSJC, ningú no en va fer cas. Ningú no es va maleir per la decisió en contra, perquè ningú ja no confiava en un tomb de guió de la justícia espanyola.

La jornada havia començat amb el dia, és a dir, a les dotze de la nit, quan els Mossos d'Esquadra, en una acció insòlita, van acordonar amb tanques el recinte del Museu

El cartell ratllat en sortir de Vilanova de Sixena, a la carretera que duu a Lleida. J. R.

Els expositors del Museu de Lleida després del pas de la Guàrdia Civil. CEDIDA

Rectes inacabables en un paisatge marronós, entre camps de presseguers i pomeres, als quals encara els falta una eternitat per a tornar a florir

de Lleida. Insòlit perquè la providència del jutge instava la Guàrdia Civil a endur-se les obres –fent ús de la força si calia–, però no els Mossos d'Esquadra. Sí que facultava la 'benemèrita' a exigir ajuda als Mossos, però la iniciativa la va tenir la policia catalana durant tot el dia. La tasca dels guàrdies civils es va limitar a fer de guaites des de la terrassa del museu i a custodiar la porta per on acabaren sortint les quaranta-quatre peces artístiques. Sempre de lluny, observant com els Mossos carregaven contra els ciutadans que van voler impedir la sortida de les obres.

Aquest va ser el moment més tens del dia. Unes tres-cents persones de totes les edats van tallar l'accés al museu per la rambla d'Aragó, l'accés que havia de permetre la sortida de la furgoneta i el camió que s'endurien les obres. Els Mossos van provar de desallotjar la gent i muntar un cordó policíac fent ús de la força i a cops de porra. Molts crits i molts xiscles. 'Què feu? Som els vostres germans!', cridava una noia amb un megàfon. Semblava que en qualsevol moment es podia precipitar una càrrega ferotge, però finalment no va esclatar.

'Premsa espanyola, manipuladora'

Enmig d'una calma tensa, la gent va fer guàrdia entorn del museu amb resignació però bon humor. 'Per on sortiran?', demanaven molts. 'Suposo que sortiran per la ronda. Si no, no entenc per què ens han escalfat', raonava un noi que havia fet cam-

pana pel 155. Per a escalfar l'ambient –deu graus, clima tropical per vist que era Lleida–, de tot de punts de la concentració anaven sorgint càntics. 'Premsa espanyola, manipuladora', segurament va ser el hit de la matinal. 'Els segadors' i 'L'estaca' es van repetir més d'una vegada i les bromes als guàrdies civils foren incomputables.

Fins que va arribar el moment pel qual centenars de persones havien fet guàrdia. Els Mossos van col·locar una furgoneta estratègicament al costat del camió per a evitar que la gent pogués veure com es carregaven les obres –'col·laboracionistes', cridava un– i al cap d'una hora tot ja s'havia embalat. Tan bon punt el camió va començar a circular, de dins el museu va sortir-ne el personal. Amb els ulls plorosos i aplaudint la gentada, un gest que els va ser retornat durant dos intensos minuts. Una escena trista, però d'absoluta comunió.

A vuitanta quilòmetres, una altra gent ja s'esperava impacient. Calia veure l'altra cara de la moneda. Vaig agafar el cotxe, i carretera i manta a través del Baix Cinca i els Monegres. Al peatge de Fraga vaig trobar aturades les furgonetes dels Mossos d'Esquadra que havien acompanyat la comitiva. L'estampa era la d'una frontera, i vaig imaginar-me una república. Vaig continuar, volia atrapar el camió que transportava les obres i així no perdre'm la rebuda. Rectes inacabables en un paisatge marronós, entre camps de presseguers i pomeres, als quals encara

1. Les obres de Sixena del Museu de Lleida, empaquetades. ACN // 2 i 3. El voltant del monestir de Sixena: policies custodien les obres espoliades del Museu de Lleida i alguns manifestants en celebren l'arribada. J.R.

L'ambient era de missa de dotze. Tothom anava ben mudat i empolainat

els falta una eternitat per a tornar a florir.

Vaig posar benzina així que vaig veure una gasolinera. 'Qui sap on en trobes a trobar una, en aquests mons de Déu', vaig pensar. Em va atendre en Manuel. Li vaig demanar si feia gaire que havia passat la comitiva. 'Acaben de passar. Si corres una mica els atraparàs.' En Manuel tenia raó. Poc abans d'entrar al poble de Sixena vaig veure frenat el meu ritme per una llarga filera d'automòbils que anava darrere els tot-terrenys de la Guàrdia Civil. Anaven molt a poc a poc i l'asfalt rugós, ple de

pedaços de quitrà, es notava més que mai a la suspensió del cotxe. 'Espero que tinguin les obres ben embalades', vaig pensar.

El desplegament policíac que hi havia preparat a l'entrada del monestir semblava el d'una final de Champions. Pel cap baix hi havia deu patrulles de Guàrdia Civil. Quan va entrar el camió a la placeta de davant el museu, el centenar de persones que hi feia guàrdia –qui sap des de quina hora– va aplaudir com si algú hagués marcat un gol.

'Què més volem, ha arribat per Nadal', deia un. Una dona donava les gràcies a un

guàrdia civil i al seu costat quatre homes amb guitarres cantaven. L'ambient era de missa de dotze. Tothom anava ben mudat i empolainat. Era un dia que esperaven des de feia temps. Si les obres s'havien hagut d'empaquetar durant hores, amb poc més de deu minuts ja van ser descarregades. El periple s'havia acabat. O no. Els periples són circulars i el temps dirà on tancaran el cercle. Però això no ho sap ningú, tampoc els presents ahir a Sixena. La festa es va acabar en un tres i no res i tothom va començar a desfilar. Ja tenien allò que volien. ■

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

DESTRUIR LA REVOLUCIÓ DELS SOMRIURES?

El colp d'estat contra les institucions catalanes que començà el 20 de setembre té diversos objectius. El més obvi és desmantellar la tasca del govern i impedir que la proclamació de la República siga efectiva, de moment.

El segon, també molt clar, és aprofitar l'avinentsa per fer coses com el saqueig d'ahir al Museu de Lleida. Però hi ha un tercer objectiu que si triomfàs seria més durador i molt més preocupant encara: volen destruir el tarannà de la Revolució dels Somriures.

—
Durant els vuit anys d'aquest procés cap a la independència, el creixement dels partidaris de la República ha estat immens i s'ha basat, sobretot, en una capacitat descomunal d'atraure nova gent en favor d'un projecte que és engrescador. Socialment engrescador, políticament engrescador, culturalment engrescador i fins i tot personalment engrescador. La facilitat amb què àmplies capes de la societat catalana han esdevingut independentistes s'explica pels fets que es volen contrarestar, com és evident. Però en bona part també per la dinàmica social ex-

traordinàriament positiva i afirmativa que l'independentisme ha sabut crear. Sempre a favor, sempre constructiu, sempre plural, sempre obert.

—
El colp d'estat emparat en el 155 és una agressió brutal, única. Les detencions, els empresonaments, l'exili, les amenaces, la violència uniformada i civil, la persecució judicial, la censura, tot s'ha dissenyat per aniquilar l'independentisme. L'estat ha posat tota la maquinària en marxa i amb la màxima intensitat. I tanmateix...

—
I tanmateix no aconsegueix resultats tangibles. Ni fent servir les eines més potents que té i que fan perillar la seua imatge i la seua credibilitat. Les eleccions són una incògnita, és cert, però, amb totes les dades que anem acumulant, ara ja, res no indica que hi haja

d'haver un enfonsament de l'independentisme, un canvi radical de tendència. L'independentisme pot guanyar la majoria en escons o pot quedar-se a la porta d'aconseguir-ho. Però cap dada no fa preveure que els unionistes s'acosten ni tan sols a la possibilitat de capgirar la tendència, de guanyar ells, de poder formar govern. Els blocs es mantenen amb variacions mínimes i, en tot cas, es reparteixen els escons de manera diferent entre els partits que els integren. Poca cosa més. I això, amb tots els esforços que han fet per destruir-nos, ja és, d'entrada, impressionant. La resistència del mur independentista és molt més que remarcable.

—
A més, perquè enmig de l'atac continu i per tots els fronts imaginables l'independentisme continua demostrant una força i una empenya incomparables amb les que pot arribar a tenir el bloc del 155. Al carrer de la Marina de Barcelona, creant un riu de llum pels presos, o a Brussel·les, fent una manifestació a 1.300 quilòmetres de distància que causa admiració a tot el món, per esmentar només els dos casos més evidents. Objectivament, amb la campanya ja tan avançada i les tendències estabilitzant-se, els independentistes haurien de mantenir una calma i una serenitat plenes. A Mariano Rajoy no li facilitem gens les coses. Ens pot jutjar a tots si vol, ens pot amenaçar a tots si vol, pot mantenir a la presó mig govern i deixar a l'exili l'altra meitat, però la seua fórmula per a resoldre la crisi catalana no fa pas la sensació que funcione gens ni miqueta.

—
I ací és on em preocupa que, malgrat això, pugui fer forat el 155. Perquè veig molta gent massa encrespada, nerviosa i excitada. Més que no s'havia vist fins ara. I detecte un canvi de mentalitat que em preocupa profundament. Veig una tensió i una inestabilitat emocional que no considere justificada i que es fa visible en l'èxit que aconsegueixen les polèmiques sense cap sentit que no paren d'aflorar, l'una darrere l'altra. Qualsevol rumor conspiratiu de WhatsApp, qualsevol teoria absurda que algú fa circular, troba un ressò avui en amplis sectors independentistes que abans no trobava. Per exemple, ja pots explicar mil vegades que és pràcticament impossible el frau electoral, que la gent s'obsessiona i converteix fets

anecdòtics en autèntiques categories. I hi fa voltes i més voltes, sense voler escoltar. És com si de sobte haguéssim deixat de creure en les nostres forces i ens pensàssim que cal un miracle, al qual hem d'agafar-nos com un clau roent. Però no: no ens en cal cap, de miracle, a nosaltres. Si de cas són ells que el necessiten.

—
No vull frivolitzar: entenc que les escenes de violència, sobretot les viscudes el primer d'octubre, crispen. Entenc que la impotència de veure amb quin cinisme actua el govern espanyol pot posar la gent nerviosa. Entenc que el menysteniment constant del bloc del 155 enutge. Entenc que el bombardament mediàtic pugui arribar a l'extrem de fer dubtar sobre què som i què representem realment. Però no sé si som conscients que això té un preu alt. Molt alt. I que només l'evitem si no caiem en la seua trampa.

—
Si els independentistes quedem atrapats en la dinàmica del malestar i la desconfiança perdrem el somriure, perdrem la capacitat d'acostar més gent encara, de guanyar més espai. I no únicament això: si perdem el somriure ja no ens diferenciarem d'ells i la batalla els serà, per tant, més favorable, perquè jugarem en el seu terreny, allà on ells se senten còmodes. I últimament em trobe massa gent que ja no vol convèncer sinó guanyar siga com siga, que ja no vol fer un país diferent sinó només anar-se'n com siga, que està disposada a deixar de ser crítica per sentir-se segura... I això és un canvi molt gran respecte de la dinàmica dels últims anys. Un empitjorament.

—
Per això recomane que respireu intensament i calmeu, si us plau, aquest neguit que ens pot arrossegar si ens deixem anar en comptes d'actuar reflexivament. És més perillós canviar el tarannà de la nostra revolució, tornar-nos com ells, que no pas qualsevol cosa que pugui passar en aquestes eleccions. No deixeu de vigilar, no deixeu de lluitar, no deixeu d'organitzar-vos, no deixeu de treballar. Però feu-ho somrient i sobretot feu-ho recordant que si hem arribat tan lluny com som avui és perquè ens sabem forts, perquè som molt forts. Que això no us ho arrabasse el 155. ■

Art Tret de sortida a l'Any Guinovart

Cultura popular Aquest cap de setmana, fires d'aviram

Exposicions Puig i Cadafalch al Museu d'Història de Catalunya

VilaWeb { Paper > 16-17/12/2017

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

L'Ateneu Popular de Nou Barris
presenta 'Soterrani còsmic', un espectacle
que barreja circ, teatre i moviment

PER NADAL,
CIRC D'HIVERN A NOU BARRIS

PER NADAL, CIRC D'HIVERN A NOU BARRIS

Circ L'Ateneu Popular de Nou Barris presenta 'Soterrani còsmic', un espectacle que barreja circ, teatre i moviment

REDACCIÓ

Amb dues dècades de vida, el Circ d'Hivern de l'Ateneu Popular de Nou Barris és un dels que tenen més trajectòria del país. Com cada any, torna abans de Nadal per presentar un nou espectacle, Soterrani còsmic, que es podrà veure fins el 21 de gener. Cinc artistes ben diferents s'apleguen en un espectacle que és una intersecció de disciplines entre el circ, el teatre i el moviment. *Soterrani còsmic*, considerat 'circ bastard', és una proposta contemporània i sorprenent, allunyada dels espais de confort.

L'espectacle és protagonitzat per Pia Nielsen, Jorge Albuérne, Toni Gutiérrez,

Asvin López i Pablo Molina. Gira entorn de cinc germans que viuen aïllats en un soterrani, on han creat una petita reproducció del que és una societat. El germà gran exerceix de cap de família i culpa l'exterior de la desaparició dels seus pares, el considera un món perillós. Per això intenta mantenir els seus germans ocupats constantment, gaudint d'una sensació de llibertat, que, tot i ser falsa, s'assembla molt a la llibertat real. Però, a mesura que els seus germans creixen, cada vegada li és més complicat de mantenir la mentida.

Signen la direcció de l'espectacle David Climent i Pablo Molinero, de Loscorderos SC. La companyia és un projecte artístic que es proposa d'indagar

1, 2 i 3. Alguns moments de l'obra 'Soterrani còsmic'. MARTA GARCIA

en la naturalesa de l'ésser humà: sobre els esforços per dominar l'instint animal, els mecanismes de conducta i de relació, la variabilitat de les reaccions. Així combinen tècniques i disciplines escèniques diferents –teatre textual, d'objectes, dansa, acrobàcia, clown, circ–, trencant les fronteres entre les unes i les altres i creant aquest teatre 'bastard'. ■

El bust de Josep Puig i Cadafalch escolpit per Josep Clarà. Al darrere, una foto de l'arquitecte. ACN

TOTA LA COMPLEXITAT I LA DIVERSITAT DE PUIG I CADAFALCH, EN UNA GRAN EXPOSICIÓ

Exposicions La mostra s'emmarca en la commemoració de l'Any Puig i Cadafalch i en repassa les facetes professionals i artístiques

REDACCIÓ

L'exposició 'Puig i Cadafalch. Arquitecte de Catalunya' és la més gran de les que s'han organitzat amb motiu de la commemoració de l'Any Puig i Cadafalch i s'acaba d'inaugurar al Museu d'Història de Catalunya. Repassa les diverses facetes professionals i artístiques del personatge. En destaca el paper com a arquitecte, però va més enllà per mostrar-ne també l'activitat com a urbanista, periodista, arqueòleg, estudis de l'art, polític, governant, gestor cultural i periodista. L'exposició, que permet

de contemplar una selecció del seu fons personal, es podrà visitar fins al 15 d'abril.

El 2017 ha estat designat Any Josep Puig i Cadafalch per la Generalitat de Catalunya, en commemoració del 150è aniversari del seu naixement i el centenari del seu nomenament com a president de Catalunya des del govern de la Mancomunitat, primera forma d'autogovern català del segle XX. Eduard Riu-Barrera, cocomissari de l'exposició, ha explicat que la mostra resumeix i condensa aquesta celebració. 'És important de conèixer i examinar la seva trajectòria, que va començar la darrera dècada del segle XIX, s'allarga fins a mi-

tjan anys cinquanta i travessa les grans convulsions europees i catalanes', diu.

En aquesta línia, Mireia Freixa, cocomissària de l'exposició 'Puig i Cadafalch. Arquitecte de Catalunya', destaca que era un personatge molt ric i que explica la història de Catalunya del 1892 fins al 1956, quan es va morir. 'Són anys molt convulsos, en què va tenir un paper protagonista: va ser president de la Mancomunitat, va viure la dictadura de Primo de Rivera, la guerra de 1936-1939 i l'exili. És tota una història de Catalunya que sorgeix a partir d'aquest personatge, que a més va ser un gran arquitecte i urbanista.'

El fil conductor de l'exposició és la seva biografia, de manera que en el recorregut es pot apreciar com es perfilen i combinen les diverses facetes durant el període històric complex i dramàtic que va viure. A més, sempre va encarar la realitat amb una gran voluntat de superació i de servei públic. Riu-Barrera remarca que la mostra vol ser una antologia de la seva figura i sortir del que s'havia fet fins ara. Reconeix que la figura de Puig i Cadafalch s'havia relacionat bàsicament amb l'arquitectura, però la mostra també en destaca l'activitat com a urbanista, periodista, arqueòleg, estudiós de l'art, polític, governant i gestor cultural.

En el camp de l'obra arquitectònica, la mostra també fa èmfasi que la seva producció va més enllà de la més coneguda, adscrita al corrent modernista. S'hi poden veure, per exemple, els treballs classicistes inscrits en el noucentisme, sobretot en l'aspecte urbanístic i de construcció d'una Barcelona moderna i capital, com els fets per l'Exposició de Montjuïc o la plaça de Catalunya.

Obres i peces destacades

L'obra que s'exposa és bàsicament de Puig i Cadafalch, sobretot de treballs en arquitectura i materials relacionats amb les creacions en què ell va intervenir. Entre les obres i els espais de l'exposició, es destaca la reconstrucció de l'estudi i el despatx personal de Josep Puig i Cadafalch, que ocupa la zona central de l'espai expositiu. A més del mobiliari, s'hi han pogut incorporar alguns dels seus estris de treball personals. Un gruix important de peces són materials gràfics de la seva obra arquitectònica i urbanística, des dels inicis fins al final de la seva vida. En aquest sentit, es destaquen els dibuixos arquitectònics, de gran bellesa i interès, que procedeixen majoritàriament del seu arxiu personal. D'aquest fons, hi ha un nombre important de peces que o bé no havien estat mai mostrades o bé només s'havien pogut veure fa trenta anys a Barcelona, en l'exposició precedent més important feta sobre l'obra arquitectònica de l'autor.

Cartells sobre Puig i Cadafalch en una sala de l'exposició dedicada al polític i arquitecte. ACN

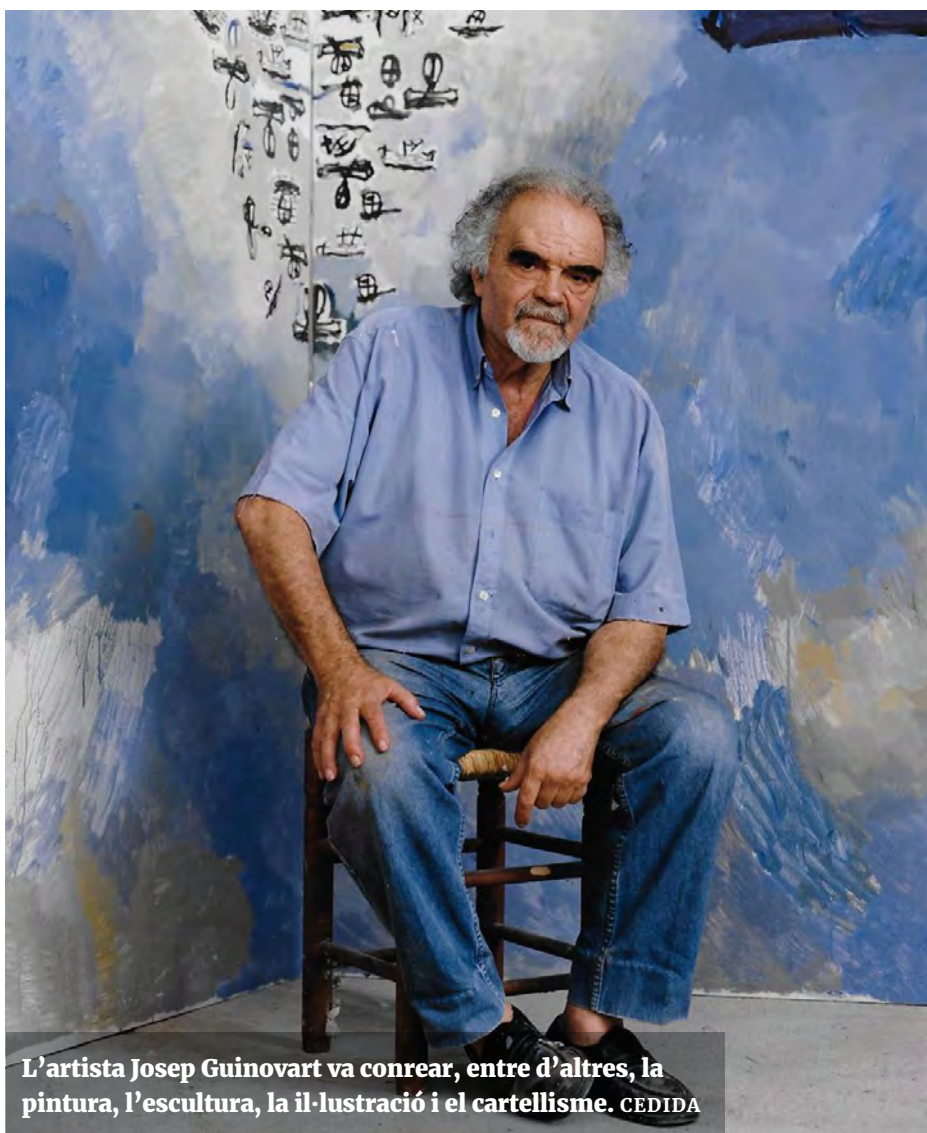

Reproducció de l'estudi de Josep Puig i Cadafalch, en una de les sales de l'exposició. ACN

La mostra també inclou una tapa de claveguera de Mataró que ell mateix va dissenyar; mobles i objectes de la taverna dels Quatre Gats, de la Casa Ametller i de la Casa de les Punxes; i fins i tot troballes del jaciment d'Empúries. S'hi exposa així mateix documentació política força desconeguda, com ara les amenaces de mort rebudes des de posicions polítiques contràries, les mostres dels contactes internacionals que la Mancomunitat maldava per establir amb les nacions europees lliures i els escrits relacionats amb els conflictes que va mantenir amb Eugeni d'Ors.

TRET DE SORTIDA DE L'ANY GUINOVART

Exposicions Setze exposicions són la columna vertebral del cicle, que vol mostrar les diverses cares de l'artista

L'artista Josep Guinovart va conrear, entre d'altres, la pintura, l'escultura, la il·lustració i el cartellisme. CEDIDA

REDACCIÓ

Dimarts va fer deu anys de la mort de l'artista Josep Guinovart i la Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt ha organitzat un ampli programa d'exposicions, taules rodones, lectures, concerts i projeccions de documentaris. L'objectiu és redescobrir aquest artista que va conrear la pintura, l'escultura, el gravat, la il·lustració, l'escenografia i el cartellisme. Per això, la columna vertebral de les activitats de l'Any Guinovart són les exposicions, que mostren les diverses cares de l'artista, com ara el seu lligam amb el món de la música, el Guinovart figuratiu del 53 o el que aprofundeix en les arrels.

Les dues primeres exposicions del cicle s'acaben d'inaugurar. Són 'Temps de cartells', a l'Harmonia –el Museu de l'Hospitalet de Llobregat–, i 'Mestre d'Amor', a la Fundació Antiga Caixa Terrassa. La primera és una mostra antològica que permet a l'espectador de descobrir l'evolució plàstica de l'artista mitjançant els cartells. I l'altra és una selecció d'obres de Guinovart que en mostren el vessant més sensual. És un viatge per la seva iconografia eròtica, des del començament fins a les últimes peces que l'autor va fer sobre aquest àmbit. Tot plegat per a descobrir que la sexualitat pot esdevenir una forma de comunicació que va més enllà de l'aspecte purament físic.

Per una altra banda, la dècada de 1950 serà l'eix central de la mostra que es podrà veure aquest mes al Museu Nacional d'Art de Catalunya. Amb la guia del professor Àlex Mitrani, l'espectador podrà descobrir obres significatives d'aquesta època. I en aquesta mateixa línia, l'Institut Francès de Barcelona oferirà la mostra 'Guinovart le parisien', amb les peces que va fer durant l'estada que va fer a París l'any 1953, que va significar un punt d'inflexió en la seva trajectòria.

El Museu d'Art de Girona presentarà l'abril de l'any vinent un repàs dels referents de Guinovart. També a Girona,

L'Any Guinovart es tancarà amb una gran retrospectiva a la Fundació Vila Casas

Algunes de les obres de l'exposició 'Mestre d'amor', del Centre Cultural de Terrassa. ACN

la Fundació Parramon Ventalló farà un recorregut per les etapes de la seva trajectòria vital a 'Transitant Guinovart'. Al Museu d'Art Modern de Tarragona s'hi podrà veure la mostra 'On conflueixen la terra i el mar', per difondre dos eixos fonamentals del seu univers: les terres de Ponent i la mar Mediterrània. I encara el Museu de Lleida proposarà un diàleg de l'obra de Guinovart amb les peces històriques del centre, a l'exposició 'Agramuntophitecus'.

Quant a la Fundació Espai Guinovart Agramunt, el projecte expositiu 'Patrimoni' la convertirà en un museu de museus de Guinovart, amb peces molt significatives procedents de diverses institucions de Catalunya, com ara 'Oval', del Palau de la Generalitat, i 'La porta', del parlament.

La Fundació Fran Daurell disseminarà l'estiu vinent un gran nombre d'escultures de Guinovart pel Poble Espanyol i a la mostra 'Gu-inno-vart' del Museu de la Música de Barcelona farà un recorregut pels estils musicals que van inspirar bona part de la seva obra. La

Una escultura i una pintura de la primera sala de l'exposició 'Mestre d'amor'. ACN

música també serà la protagonista de 'Variacions Chopin', que es podrà veure a la Cartoixa de Valldemossa aquest estiu.

L'Any Guinovart es tancarà amb una gran retrospectiva a la Fundació Vila Casas. Serà cocomissariada per Lluçia Homs i Marko Daniel, actual director de la Fundació Miró, i serà una mostra que proposarà noves lectures de la seva obra.

El gall negre del Penedès. TURISME VILAFRANCA

AQUEST CAP DE SETMANA, FIRES D'AVIRAM

Fires El Prat de Llobregat fa la Fira Avícola Raça Prat i Vilafranca del Penedès, la Fira del Gall

REDACCIÓ

Per Nadal proliferen les fires i els mercats per tot el país: n'hi ha d'especialitzades en pessebres, de ramaderia, d'artesanía, de joguines... i també són molt abundants les d'aviram, un producte propi de la gastronomia nadalenca. Aquests dies de festa és costum de menjar pollastre de pagès, capó, gall dindi, ànec o gall. I quan es tracta d'aviram de categoria, a Catalunya hi ha dos productes de referència: el pollastre de pota blava del Prat de Llobregat i el gall negre de Vilafranca, dues poblacions que aquest cap de setmana fan sengles fires.

Durant tres dies, el Prat de Llobregat s'aboca al producte estrella de la localitat, el pollastre de pota blava, al qual dedica una fira. Però va molt més enllà de la mera compra-venda de pollastres, perquè amb el pas dels anys ha esdevingut un aparador dels productes del Parc Agrari del Baix Llobregat. Hi acudeixen nombrosos pagesos i ramaders del poble, els principals criadors de pollastre, i s'hi fan unes jornades gastronòmiques amb tots aquests productes autòctons: el pollastre pota blava, les carxofes...

La principal novetat d'enguany és que la fira s'ha traslladat a la Granja de la Ricarda, una antiga granja reconstruïda que connecta molt bé amb la voluntat

de difondre els productes de proximitat. Gràcies a l'emplaçament, la superfície s'ha ampliat a més de 19.000 m².

I si el Prat de Llobregat té el pollastre de pota blava, Vilafranca del Penedès té el gall negre del Penedès, al qual també dedica una fira aquest cap de setmana. Hi haurà un mercat d'aviram on es podran comprar exemplars vius i escorxar-los i desplomar-los a la fira mateixa, una mostra gastronòmica amb gall del Penedès, en què participen tot de restaurants de la zona i una fira d'artesanía. I com que la fira es fa a Vilafranca, la capital del Penedès, el vi no hi podria faltar: hi haurà un espai de celler dedicat als maridatges per a arrodonir l'àpat de Nadal.

La saga de la família Skywalker segueix. vw

L'ESPERAT VUITÈ EPISODI DE LA SAGA 'STAR WARS: ELS ÚLTIMS JEDI' IRROMP ALS CINEMES EN CATALÀ

La saga de la família Skywalker segueix amb el film *Star Wars: Els últims Jedi*, que arriba aquest cap de setmana als cinemes en català. En el vuitè episodi de la saga, els herois del film 'El Despertar de la Força' s'uneixen a les llegendes galàctiques en una aventura èpica que descobrirà antics misteris de la força. També destaca l'estrena del film argentí *Alanis*, dirigit per Anahí Berneri, que va aconseguir la Concha de Plata a la Millor direcció al Festival de Sant Sebastià 2017 i l'actriu protagonista, Sofía Gala Castiglione, a la Millor actriu. Aquest cap de setmana també arriba en català el film noruec *Un intercanvi per Nadal*.

Star Wars. Els últims Jedi

Star Wars: The Last Jedi

Direcció: Rian Johnson. Intèrprets: Carrie Fisher, Billie Lourd, Daisy Ridley; Tom Hardy, Adam Driver, Mark Hamill. Gènere: Aventures

A *Star Wars: el despertar de la Força*, Rei va donar els seus primers passos i els continuarà el seu viatge al costat de Finn, Poe i Luke Skywalker en el següent episodi de la saga, *Star Wars: episodi VIII*. En català.

Alanis

Direcció: Anahí Berneri. Intèrprets: Sofía Gala. Gènere: Drama.

L'Alanis és una prostituta que té un fill i comparteix pis amb una companya, la Gisela, a Buenos Aires. Tot canvia quan dos inspectors municipals irrompen en el seu domicili i detenen la Gisela. Expulsada del seu pis, l'Alanis es trasllada temporalment a casa de la seva tia, on continuar cercant el seu lloc.

Un intercanvi per Nadal

Snekker Andersen og Julenissen

Direcció: Terje Rangnes. Intèrprets: Ann Carnarius Elseth, Ella Lockert, Johanna Mørck; Thor Michael Aamodt, Anders Baasmo Christiansen, Dag Håvard Engebråten. Gènere: Comèdia.

L'Andersen és un fuster a qui agrada molt Nadal. Enguany vol que els seus fills passin unes festes inoblidables. Quan troba el veritable Santa Claus, se li acut una solució per aconseguir els seus somnis. En català.

The star

Se armó el Belén

Direcció: Tim Teckart. Gènere: Anima-
ció.

Un petit ase que es diu Bo vol deixar de tenir una vida rutinària. Un dia aplega prou valor per a alliberar-se i emprendre l'aventura dels seus somnis. Durant el viatge, coneix la Ruth, una ovella que s'ha perdut, i en Dave, un ocell.

CANELONS DE BRANDADA DE BACALLÀ AMB SALSA DE PEBROT ESCALIVAT

Uns canelons originals per donar un color i un gust diferent al Nadal

Ingredients

(per a 16 canelons)

- 1 paquet de canelons
- 1 quilo de bacallà en remull
- mig pot de crema de llet
- 1 patata grossa amb pell
- 1 pebrot gros escalivat
- 1 got d'oli
- 1 fulla de llorer
- 4 grans d'all
- una mica de bitxo o pebre negre

NEUS GUSCÓ

Posem aigua en un cassó, amb oli, una fulla de llorer i quatre alls sencers. Afe-gim el bacallà. Quan l'aigua comenci a bullir, tanquem el foc, tapem i reservem.

A part, bullim les plaques del canelló amb aigua, sal, una fulla de llorer i un bon raig d'oli. Les fem bullir deu minuts. Després, les fem assecar a sobre d'un drap de cuina.

Per a fer la brandada: agafem el bacallà i el posem en un bol, a trossos (i sense espines), amb la patata bullida i sense pell, l'oli, la crema de llet i els alls. Ho passem tot per la batedora. La textura ha de ser de maonesa molt espessa.

Posem brandada a sobre de cada placa de caneló, l'emboliquem i l'anem col·locant en una safata, untada amb mantega.

Per fer la salsa: agafem el pebrot escalivat i la crema de llet que ens queda i ho passem pel túrmix. Aboquem la salsa per sobre els canelons.

Acabarem el plat gratinant els canelons amb una mica de formatge ratllat..

El govern espanyol diu que pot liquidar el Diplocat

Treballadors de la Generalitat es rebel·len contra la censura i pengem més llaços grocs

El Consell aprova el projecte de la llei de mort digna

El Tribunal Constitucional espanyol suspèn de manera cautelar la llei catalana de comerç

Bel Busquets es perfila com a nova vice-presidenta del govern

Oltra demanarà al jutjat que investiga la intimidació que incorpori les noves amenaces del líder d'Espanya 2000